

IMPLEMENTATIEONDERZOEK SUBSIDIEREGELING 'VERBETERING BASISVAARDIGHEDEN'

EINDMETING TRANCHE 2 TIJDVAK 1

DEFINITIEF EINDRAPPORT

seo • economisch onderzoek  **SARDES**

AUTEURS

EMINA VAN DEN BERG, HARRIËT PRINS, HANNEKE NIJLAND

IN OPDRACHT VAN

MINISTERIE VAN OCW

AMSTERDAM, DECEMBER 2025

Samenvatting

Scholen zetten vooral in op de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde en voerden hun activiteitenplannen grotendeels succesvol en naar tevredenheid uit. Dit leidde tot (ervaren) vooruitgang bij leerlingen en positieve effecten op de schoolorganisatie. Resterend budget wordt vooral ingezet om activiteiten voort te zetten of de onderwijskwaliteit (verder) te verbeteren.

Meerjarig implementatieonderzoek

Het consortium van Sardes en SEO Economisch Onderzoek voert gedurende de looptijd van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' (2022–2028) een meerjarig implementatieonderzoek uit bij de deelnemende scholen. Deze scholen ontvangen subsidie om de kwaliteit van het onderwijs in de volgende basisvaardigheden te versterken:

1. Taal;
2. Rekenen-wiskunde;
3. Burgerschapsvorming en/of;
4. Digitale geletterdheid.

Het onderzoek richt zich op de wijze waarop scholen de middelen inzetten, hoe de verbetermaatregelen worden uitgevoerd en welke effecten zichtbaar worden in de ontwikkeling van de basisvaardigheden.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Hoe verloopt de implementatie van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' op de deelnemende scholen en welke effecten ervaren scholen bij hun leerlingen?

Dit rapport heeft betrekking op het implementatieonderzoek op de scholen in tranche 2, tijdvak 1, gebaseerd op de eindmeting op basis van een enquête onder de deelnemende scholen. De resultaten van de eindmeting via de casestudies zijn in een afzonderlijk rapport gepresenteerd die gelijktijdig met dit rapport wordt uitgebracht¹.

Belangrijkste uitkomsten enquête eindmeting tranche 2, tijdvak 1

Uitvoering van de activiteitenplannen

Bij de start van de subsidieregeling hebben scholen een activiteitenplan opgesteld waarin zij vastlegden aan welke basisvaardigheden zij wilden werken en welke activiteiten of interventies zij hiervoor zouden inzetten. De meeste scholen kozen voor de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde, terwijl vo-scholen daarnaast relatief vaak aandacht besteedden aan burgerschapsvorming en digitale geletterdheid.

Ongeveer de helft van de scholen paste het activiteitenplan tijdens de subsidieperiode in beperkte mate aan, vooral vanwege teamwisselingen, voortschrijdend inzicht of onvoldoende uitgekristalliseerde plannen bij de start. Tegelijkertijd is het overgrote deel van de scholen erin geslaagd de geplande activiteiten (zeer) goed uit te voeren en oordeelt daar tevreden over. De uitvoering en tevredenheid zijn bovendien in de loop van de subsidieperiode

¹ Jepma, IJ., Helmich, E., & Waaijer, C. (2025). *Werken aan basisvaardigheden. Addendum bij implementatieonderzoek subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden', tranche 2 tijdvak 1, eindmeting. Casebeschrijvingen van 9 scholen.* Utrecht: Sardes.

verder toegenomen. Vrijwel alle scholen hebben voor de uitvoering gebruikgemaakt van externe partijen, met name voor professionalisering van personeel en procesbegeleiding.

De meest genoemde bevorderende factoren bij de uitvoering zijn de aansluiting van interventies bij lopende schoolontwikkelingen en de beschikbaarheid van middelen. Belemmeringen betroffen vooral de tijdelijke aard van de subsidie en werkdruk.

Opbrengsten

Scholen monitoren de voortgang van hun leerlingen op de basisvaardigheden met uiteenlopende instrumenten, waarbij het leerlingvolgsysteem het voornaamste instrument is voor taal en rekenen-wiskunde. Voor burgerschapsvorming en digitale geletterdheid worden vooral observaties en gesprekken ingezet, omdat hiervoor nog weinig meetinstrumenten beschikbaar zijn.

Het merendeel van de scholen ervaart sinds de start van de subsidieregeling merkbare vooruitgang bij leerlingen op alle basisvaardigheden, vooral op taal en rekenen-wiskunde. De meeste scholen schrijven deze vooruitgang (in sterke tot volle mate) toe aan de subsidieregeling. Er is geen duidelijk verband tussen de omvang van de bestede middelen en de ervaren effecten, al zien scholen in enkele gevallen meer opbrengsten bij hogere investeringen in burgerschap en digitale geletterdheid.

Naast effecten op leerlingen rapporteert een groot deel van de scholen ook positieve effecten binnen hun schoolorganisatie, onder meer op professionalisering, samenwerking en urgentiebesef rond basisvaardigheden. Een kleiner deel ervaart een negatieve impact op de werkdruk, met name in het vo.

Vrijwel alle scholen werken aan duurzame borging van de resultaten. Dit gebeurt vooral door integratie van activiteiten in de reguliere werkwijze en scholing van personeel. Op minder grote schaal komt ook structurele opname van de activiteiten in de begroting of voortzetting ervan via andere regelingen voor.

Bestedingen

Scholen in het vo verdelen de middelen vaak over alle vier de basisvaardigheden, scholen in het po en het go vaker over twee basisvaardigheden. Gemiddeld genomen is hierdoor meer geïnvesteerd in taal en rekenen-wiskunde, dan in burgerschapsvorming en digitale geletterdheid.

De belangrijkste kostenposten in alle sectoren zijn de extra inzet van eigen personeel, professionalisering van het schoolteam en de aanschaf van (extra) lesmateriaal. Voor digitale geletterdheid is daarnaast relatief vaak geïnvesteerd in ICT-middelen. Gemiddeld besteedden scholen ongeveer een kwart van hun budget aan externe partijen, vooral private aanbieders. Dit aandeel is het hoogst in het gespecialiseerd onderwijs en het laagst in het voortgezet onderwijs.

Niet alle scholen hebben hun volledige budget benut: dit geldt voor circa 15 procent van de po-scholen, 27 procent van de vo-scholen en 21 procent van de go-scholen. De meeste scholen met resterende middelen zijn van plan de activiteiten na afloop van de subsidieperiode voort te zetten of de middelen in te zetten voor verdere verbetering van de basisvaardigheden en de algemene onderwijskwaliteit.

Vergelijking met tranche 1

De scholen in zowel tranche 1 als tranche 2 richten zij zich vooral op taal en rekenen-wiskunde, terwijl vo-scholen ook vaker inzetten op burgerschap en digitale geletterdheid. In beide tranches maken scholen veel gebruik van

externe partijen, vooral voor professionalisering van personeel, procesbegeleiding en beleidsadvies. Daarin overheerst de inzet van private partijen.

In tranche 2 verliep de uitvoering van activiteiten beter en zijn scholen tevredener over de resultaten. Ook is het bij deze tranche beter gelukt om de besteding van de middelen in kaart te brengen. De regeling blijft positieve effecten hebben op leerlingen en schoolorganisatie. Scholen zetten de resterende middelen vooral in om activiteiten voort te zetten of de onderwijskwaliteit te verbeteren.

Kortom, de eindmeting van tranche 2, tijdvak 1 bevestigt de trends uit de eindmeting van tranche 1, maar laat verbeteringen zien in de uitvoering, tevredenheid en financiële verantwoording, terwijl de spreiding tussen scholen in de inzet van middelen iets groter is.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
1 Inleiding	6
1.1 Subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden'	6
1.2 Implementatieonderzoek	7
1.3 Opzet van het onderzoek voor tranche 2, tijdvak 1	8
1.4 Leeswijzer	9
2 Uitvoering van de activiteitenplannen	10
2.1 Gekozen basisvaardigheden	10
2.2 Activiteitenplannen	11
2.3 Uitvoering van de activiteiten	11
2.4 Inzet van externe partijen	14
2.5 Ondersteuning van een onderwijscoördinator	15
3 Opbrengsten	17
3.1 Monitorinstrumenten	17
3.2 Leerlingenopbrengsten	18
3.3 Schoolopbrengsten	20
4 Bestedingen	23
4.1 Verdeling van de subsidiemiddelen	23
4.2 Resterende subsidiemiddelen	27
Bijlage A Vragenlijst	29
Bijlage B Aanvullende tabellen bij H4	37

1 Inleiding

De subsidieregeling ‘Verbetering basisvaardigheden’ wordt in de periode 2022-2028 gemonitord. Met deze monitor wordt inzichtelijk gemaakt hoe de implementatie op scholen verloopt en welke effecten scholen ervaren bij hun leerlingen en binnen hun schoolorganisatie. In dit rapport staan de resultaten van de eindmeting van tranche 2, tijdvak 1 centraal.

De beheersing van basisvaardigheden vormt een essentiële randvoorwaarde voor schoolsucces, latere kansen op de arbeidsmarkt en volwaardige maatschappelijke participatie (OECD, 2023²; Inspectie van het Onderwijs, 2024³). Een stevige beheersing van taal, rekenen-wiskunde, burgerschapsvorming en digitale geletterdheid stelt leerlingen in staat om kennis te verwerven, kritisch te denken en effectief te functioneren in een steeds complexere samenleving.

Diverse nationale en internationale onderzoeken laten zien dat de ontwikkeling van deze basisvaardigheden al geruime tijd onder druk staat. De resultaten van de PISA-onderzoeken wijzen op een dalende trend in leesvaardigheid en wiskundige geletterdheid bij Nederlandse leerlingen sinds 2012 (OECD, 2023). Ook uit de Peilingsonderzoeken van de Inspectie van het Onderwijs blijkt dat een groeiend aantal leerlingen het referentieniveau voor taal en rekenen aan het einde van het primair onderwijs (po) niet behaalt (Cito, 2022⁴).

1.1 Subsidieregeling ‘Verbetering basisvaardigheden’

Met de subsidieregeling ‘Verbetering basisvaardigheden’ zet de Nederlandse overheid in op het ondersteunen van scholen bij het verbeteren van de basisvaardigheden van hun leerlingen. De subsidie moet worden besteed aan evidence-informed interventies gericht op het duurzaam verbeteren van basisvaardigheden. De door OCV ontwikkelde interventiekaart basisvaardigheden⁵ kan hiervoor een hulpmiddel zijn. Om hun keuze duidelijk te maken stellen scholen een activiteitenplan op na toekenning van de subsidie. Een verplichting van de subsidieregeling is dat scholen minimaal een nulmeting uitvoeren voor taal en rekenen-wiskunde en de voortgang hierop monitoren. Hiermee krijgen scholen zicht op de leerprestaties van hun leerlingen, voor, tijdens en na afloop van de subsidieregeling.

Looptijd en verschillende tranches

De subsidieregeling wordt in vier tranches uitgevoerd in de periode 2022-2028, zie Tabel 1.1. Tranche 1 en tranche 2, tijdvak 1 zijn inmiddels afgerond. De overige tranches lopen nog of moeten nog starten.

Tranches 2, 3 en 4 wijken ten opzichte van tranche 1 af in toekenning en hoogte van de subsidie. Ook wordt er met verschillende tijdvakken gewerkt en is er geen onderscheid meer tussen basissubsidie en aanvullende subsidie (en daarmee de inzet van een zogeheten ‘basisteam’). Vanaf tranche 2 bestaat maakt de regeling onderscheid in:

² OECD. (2023). *PISA 2022 Results: Learning During and from Disruption*. Paris: OECD Publishing.

³ Inspectie van het Onderwijs. (2024). *De Staat van het Onderwijs 2024*. Utrecht: Inspectie van het Onderwijs.

⁴ Cito. (2022). *Peil Taal en Rekenen 2022: Resultaten van peilingsonderzoek in het primair onderwijs*. Arnhem: Cito.

⁵ <https://www.masterplanbasisvaardigheden.nl/aan-de-slag-met-de-basisvaardigheden/interventiekaart-basisvaardigheden>

1. De regeling 'Verbetering basisvaardigheden voor zogeheten 'prioriteitsscholen' bedoeld voor scholen met het oordeel 'zeer zwak' of 'onvoldoende' van de Inspectie van het Onderwijs. Voor prioriteitsscholen zijn er meerdere aanvraagronden/tijdvakken, afhankelijk van het moment waarop de scholen hun oordeel kregen.
2. Voor alle overige scholen is er de regeling 'Verbetering basisvaardigheden voor overige scholen'.

Tabel 1.1 Overzicht van de verschillende tranches binnen de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden'

Tranche	Tijdvak	Subsidieperiode	Doelgroep + deelname
1	-	Schooljaar 2022/2023 en 2023/2024 (t/m 31 juli 2024)	645 scholen, waarvan 91 scholen met aanvullende subsidie en 14 scholen op de BES-eilanden ⁶
2	1	Schooljaar 2023/2024 en 2024/2025 (t/m 31 juli 2025)	2.296 scholen, waarvan 84 prioriteitsscholen
	2	Schooljaar 2023/2024 en 2024/2025 en een deel van 2025/2026 (t/m 31 december 2025)	66 prioriteitsscholen
3	1	Schooljaar 2024/2025 en 2025/2026 (t/m 31 juli 2026)	2.104 scholen, waarvan 46 prioriteitsscholen
	2	Schooljaar 2024/2025 en 2025/2026 en een deel van 2026/2027 (t/m 31 december 2026)	45 prioriteitsscholen
4	1	Schooljaar 2025/2026 en 2026/2027 (t/m 31 juli 2027)	Verwachting 2.725 scholen in totaal, waarvan 75 prioriteitsscholen
	2	Schooljaar 2025/2026 en 2026/2027 en een deel van 2027/2028 (t/m 31 december 2027)	
	3	Schooljaar 2026/2027 en 2027/2028 (t/m 31 juli 2028)	

Begeleiding en ondersteuning

De prioriteitsscholen krijgen allemaal één-op-één ondersteuning van een onderwijscoördinator vanuit OCW, eventueel aangevuld met experts van buiten de school (dit is gelijk aan de subsidieregeling van tranche 1). Voor de overige scholen worden tijdens de subsidieperiode vier regionale bijeenkomsten ('startbijeenkomsten') georganiseerd, verspreid over het land, zodat er een vorm van externe ondersteuning en begeleiding van een onderwijscoördinator kan worden geboden. De scholen die mee hebben gedaan aan een startbijeenkomst, hebben daarnaast de mogelijkheid om mee te doen aan een vervolgtraject met een onderwijscoördinator. Dit zijn 'begeleide leernetwerken' (ook regionaal) die met clusters van scholen samen een ontwikkeltraject doorlopen, onder begeleiding van een onderwijscoördinator vanuit OCW.

1.2 Implementatieonderzoek

In de periode van augustus 2023 tot en met december 2028 voert het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) een implementatieonderzoek uit naar de subsidieregeling Verbetering basisvaardigheden in het funderend onderwijs. Aanleiding voor deze regeling zijn de groeiende zorgen over het niveau van de basisvaardigheden van leerlingen. Met de subsidieregeling wil OCW de dalende trend in de prestaties op deze vaardigheden keren.

Het implementatieonderzoek maakt deel uit van de bredere monitoring en evaluatie van het Masterplan basisvaardigheden, dat in het schooljaar 2022/2023 ⁷ van start ging. Dit masterplan komt voort uit het

⁶ Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

⁷ Ministerie van OCW, *Brief aan de Tweede Kamer, Masterplan basisvaardigheden*, 12 mei 2022.

Ministerie van OCW, *Plan van aanpak monitoring & evaluatie Masterplan basisvaardigheden, Funderend onderwijs*, voorjaar 2023.

coalitieakkoord van het inmiddels demissionaire kabinet-Rutte IV (2021)⁸ en richt zich op het versterken van vier basisvaardigheden in het funderend onderwijs:

1. Taal;
2. Rekenen-wiskunde;
3. Burgerschapsvorming;
4. Digitale geletterdheid.

Het meerjarige implementatieonderzoek richt zich op de manier waarop de subsidieregeling in de praktijk wordt vormgegeven en op het proces dat scholen daarbij doorlopen. Daarbij wordt ook een eerste beeld gevormd van de ervaren opbrengsten van de regeling. Parallel hieraan vindt een meerjarig effectonderzoek plaats, waarin wordt gekeken naar de meetbare effecten van de subsidieregeling op de vier basisvaardigheden van leerlingen.

Doel van het implementatieonderzoek is om per tranche een zo betrouwbaar en valide mogelijk beeld te schetsen van alle deelnemende scholen. Daarbij is tevens ruimte voor verdiepende inzichten in hoe scholen de subsidieregeling in de praktijk inhoudelijk invullen.

1.3 Opzet van het onderzoek voor tranche 2, tijdvak 1

De centrale onderzoeksvraag voor het implementatieonderzoek luidt als volgt:

Hoe verloopt de implementatie van de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden' op de deelnemende scholen en welke effecten ervaren scholen bij hun leerlingen?

Om inzicht te krijgen in de wijze waarop scholen in de praktijk uitvoering geven aan hun activiteitenplannen, is aan het begin van het schooljaar 2023/2024 een enquête afgenomen onder de deelnemende scholen uit tranche 2, tijdvak 1, van de subsidieregeling Verbetering basisvaardigheden. Deze enquête fungeerde als startmeting, waaraan 1.938 scholen deelnamen (po = 1.364; vo = 418; go = 156), wat overeenkomt met 85 procent van het totaal aantal deelnemende scholen.

Aan het begin van het schooljaar 2025/2026 (periode augustus-oktober) is de eindmeting uitgevoerd. Alle deelnemende scholen zijn opnieuw uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen (zie Bijlage A), waarin zij hebben teruggeblikt op de volledige subsidieperiode. In deze vragenlijst kwamen de volgende thema's aan bod:

- Inzet op basisvaardigheden en besteding van de subsidiegelden;
- Eventuele wijzigingen in de actieplannen;
- Oordeel over de uitvoering van de activiteiten;
- Opbrengsten en duurzame borging.

In totaal hebben 1.713 scholen deelgenomen aan de eindmeting (po=1.245; vo=335; go=133). Dat is 75 procent van het totaal aantal scholen in tranche 2, tijdvak 1. Deze hoge respons is representatief naar type school (prioriteitsschool en overige school), schoolgrootte, achterstandsscore en hoogte van het subsidiebedrag.

Bij een deel van de scholen die deelnemen aan tranche 2 worden daarnaast casestudies uitgevoerd, tevens in de vorm van een startmeting in het eerst subsidiejaar en in een eindmeting rond het einde van de subsidieperiode.

⁸ Coalitieakkoord 2021 – 2025 (2021). *Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst*. VVD, D66, CDA en ChristenUnie.

Dit rapport heeft betrekking op het implementatieonderzoek op de scholen in tranche 2, tijdvak 1, gebaseerd op de eindmeting op basis van een enquête onder de deelnemende scholen. De resultaten van de eindmeting via de casestudies zijn in een afzonderlijk rapport gepresenteerd die gelijktijdig met dit rapport wordt uitgebracht⁹.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport beschrijft de resultaten van de eindmeting van de tweede tranche scholen die deelnamen aan de subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden'. Hoofdstuk 2 beschrijft de ervaringen van scholen op verschillende aspecten ten aanzien van de uitvoering, zoals de mate van aanpassing van de activiteitenplannen, het oordeel over de uitvoering van de activiteiten en de eventuele inzet van externen bij de uitvoering. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de (ervaren) opbrengsten van de activiteiten die in het kader van de subsidieregeling zijn uitgevoerd, zowel bij leerlingen als binnen de school. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 de besteding van de subsidiemiddelen uitgelicht.

⁹ Jepma, IJ., Helmich, E., & Waaijer, C. (2025). *Werken aan basisvaardigheden. Addendum bij implementatieonderzoek subsidieregeling 'Verbetering basisvaardigheden', tranche 2 tijdvak 1, eindmeting. Casebeschrijvingen van 9 scholen.* Utrecht: Sardes.

2 Uitvoering van de activiteitenplannen

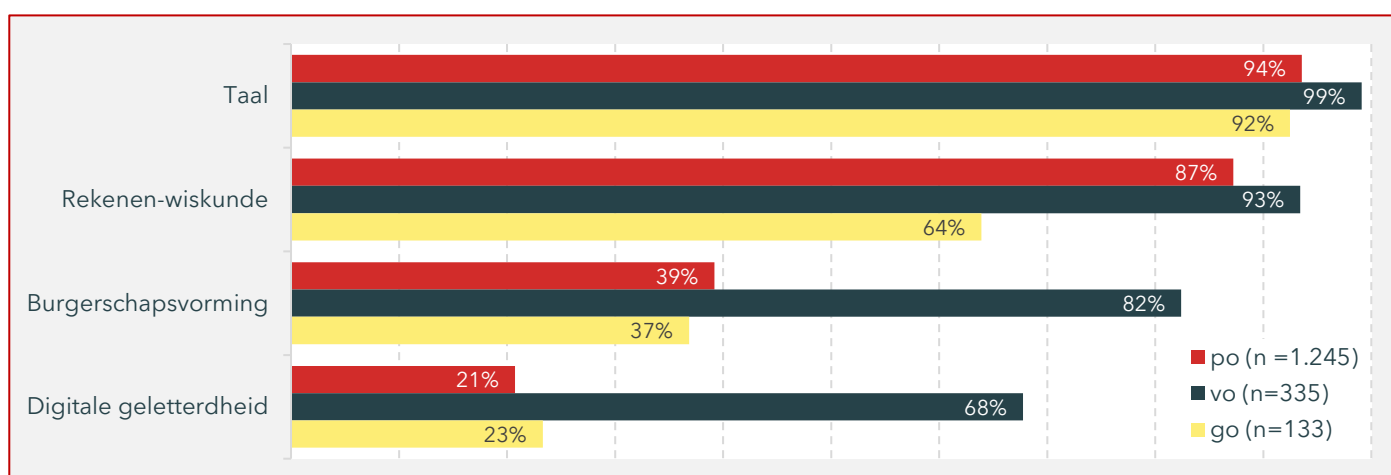
De meeste scholen richtten zich op de basisvaardigheden taal en rekenen. De uitvoering van de activiteiten verliep veelal succesvol en volgens plan. Ondersteuning van externe partijen hebben hieraan bijgedragen, al bleven werkdruk en financiële onzekerheid knelpunten.

Bij de start van de subsidieregeling stellen scholen een activiteitenplan op. In dit plan zetten scholen uiteen aan welke basisvaardigheden ze willen gaan werken en welke activiteiten of interventies ze hiervoor inzetten. Dit hoofdstuk beschrijft de definitief gemaakte keuzes ten aanzien van de inzet op de basisvaardigheden en blikt terug op de mate waarin het is gelukt om vast te houden aan het plan, in hoeverre het is gelukt om de geplande activiteiten tot uitvoering te brengen, of er sprake is geweest van inzet van externe partijen en wat de meerwaarde is geweest van de ondersteuning van een onderwijscoördinator volgens prioriteitsscholen.

2.1 Gekozen basisvaardigheden

Het merendeel van de scholen heeft ingezet op de basisvaardigheden taal (po=94%; vo=99%; go=92%) en rekenen-wiskunde (po=87%; vo=93%; go=64%), zie Figuur 2.1. In verhouding tot po- en go-scholen, hebben vo-scholen relatief vaker ingezet op burgerschapsvorming (po=39%; vo=82%; go=37%) en op digitale geletterdheid (po=21%; vo=68%; go=23%). Ruim de helft van de vo-scholen (59%) heeft aan alle vier de basisvaardigheden gewerkt. Dat komt in het po relatief minder vaak voor (12%) en in het go relatief het minst (7%). Zowel in het po als het vo hebben grotere scholen gemiddeld op meer basisvaardigheden ingezet dan kleinere scholen. Tussen scholen met een relatief lage of hoge achterstandsscore zijn geen verschillen zichtbaar in inzet op de basisvaardigheden.

Figuur 2.1 Inzet op taal en rekenen-wiskunde domineert in alle sectoren



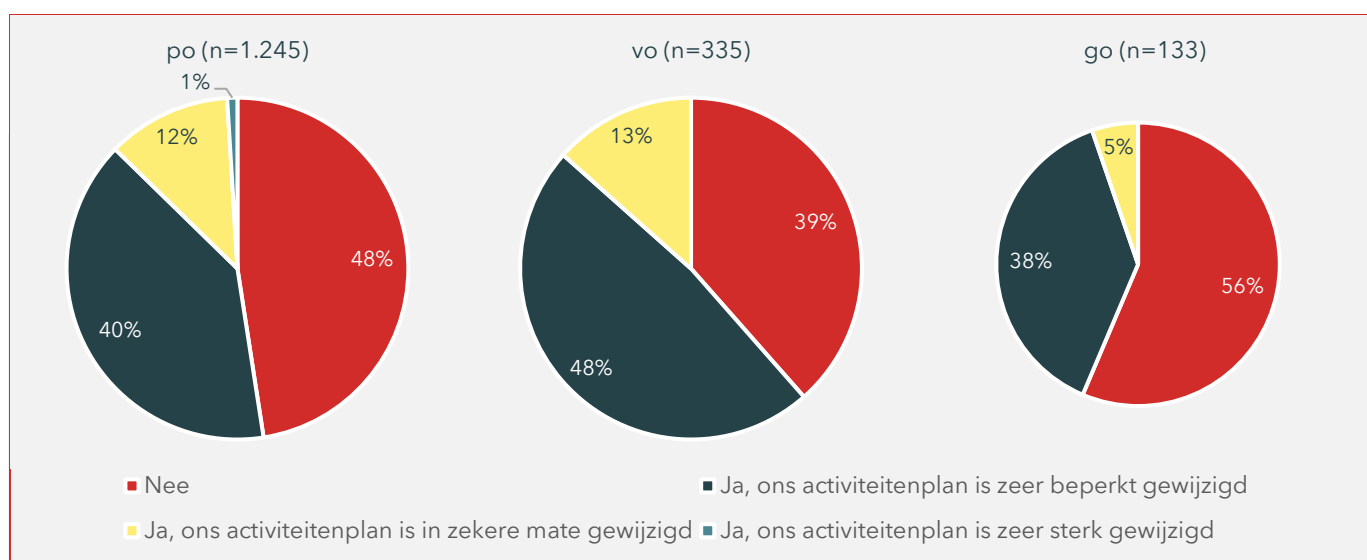
Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

2.2 Activiteitenplannen

Bij de start van de subsidieperiode is vereist dat scholen een activiteitenplan opstellen. Figuur 2.2 toont dat bij iets meer dan de helft van de scholen in het po en vo het activiteitenplan tijdens de looptijd van de subsidie is gewijzigd (po=52%; vo=61%). In het go geldt dit voor een relatief kleiner deel (44%). Het gaat hierbij doorgaans om een zeer beperkte wijziging (po=40%; vo=48%; go=38%). Bij een relatief kleine groep scholen is het activiteitenplan in zekere of zeer sterke mate gewijzigd (po & vo=13%; go=5%).

De meest voorkomende redenen voor het afwijken van het initiële activiteitenplannen (ongeacht de mate van wijziging) zijn wisselingen binnen het team (po=46%; vo=49%; go=41%), voortschrijdend inzicht (po=37%; vo=51%; go=34%) en nog geen definitieve keuzes te hebben gemaakt bij het opstellen van de plannen (po=26%; vo=40%; go=36%).

Figuur 2.2 Bij het overgrote deel van de scholen is het activiteitenplan niet of zeer beperkt gewijzigd



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

2.3 Uitvoering van de activiteiten

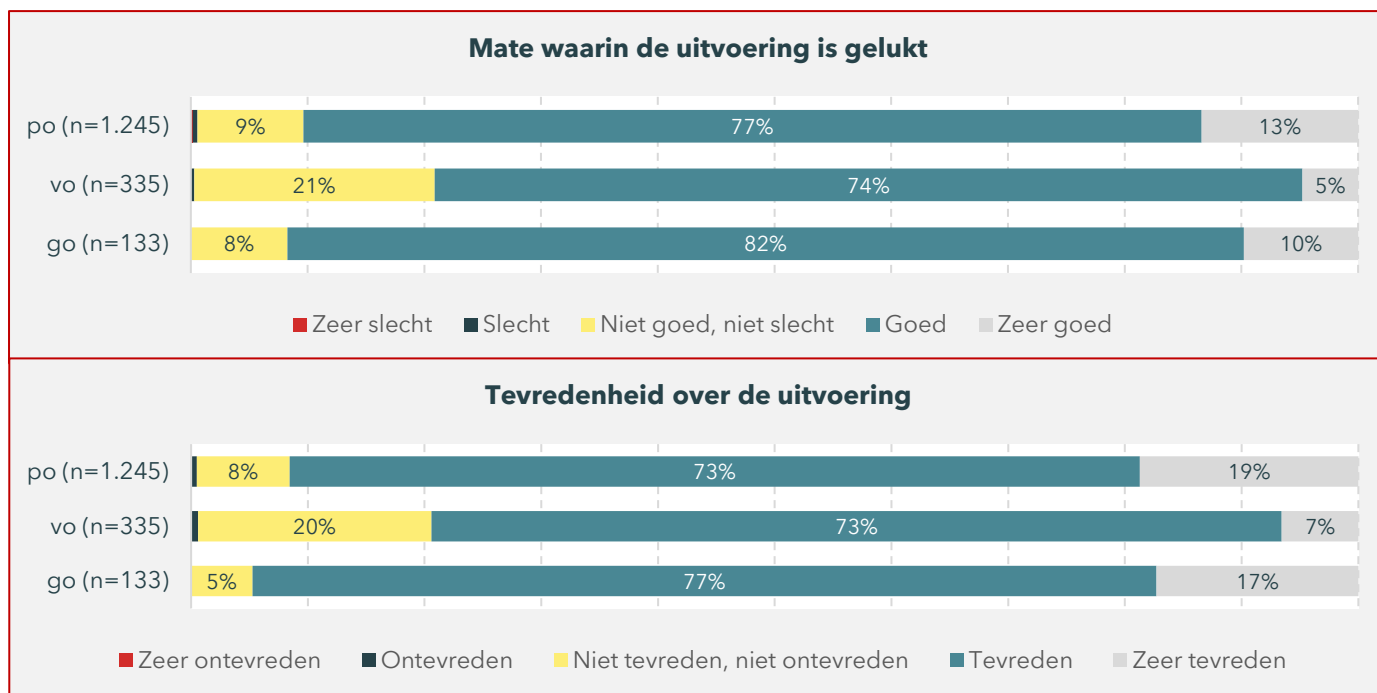
Het overgrote deel van de scholen is het goed tot zeer goed gelukt om de activiteitenplannen tot uitvoering te brengen (po=90%; vo=79%; go=92%), zie Figuur 2.3. De meeste scholen zijn ook (zeer) tevreden over de uitvoering van de activiteiten (po=92%; vo=80%; go=94%). In verhouding tot het po en go, scoren de mate van uitvoering en de tevredenheid over de uitvoering lager in het vo.

De mate waarin de uitvoering is gelukt en de mate van tevredenheid scoren hoger over de gehele subsidieperiode dan in het eerste subsidiejaar. Toen gaf een kleiner deel aan dat het goed tot zeer goed lukt om de activiteiten uit te voeren (po=81%; vo=59%; go=77%) en was een kleiner deel tevreden tot zeer tevreden (po=77%; vo=61%; go=76%). In de loop van de tijd is het scholen dus steeds beter gelukt om de activiteiten uit te voeren.

Aanvullende analyses laten zien dat scholen in het vo die op minder basisvaardigheden inzetten vaker tevreden zijn over de uitvoering, alhoewel er in de mate waarin de uitvoering gelukt is geen verschil zichtbaar is. Daarnaast

hebben vo- en go-scholen die niet tevreden of neutraal zijn, gemiddeld een groter deel van de subsidiemiddelen nog niet besteed. In het po blijkt dat scholen die hun activiteitenplan in zekere mate of zeer sterk hebben gewijzigd minder vaak tevreden zijn over de uitvoering dan scholen die dat niet hebben gedaan. Bij andere kenmerken, zoals schoolgrootte of achterstandsscore, is geen systematische samenhang met de mate van tevredenheid, in geen van de sectoren.

Figuur 2.3 De uitvoering van de activiteiten is (zeer) goed gelukt voor het merendeel van de scholen en zij zijn daar ook (zeer) tevreden over



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Scholen hebben nagenoeg dezelfde behulpzame en belemmerende factoren ervaren bij de uitvoering van de activiteiten, zij het in iets andere mate per sector (zie Tabel 2.1). De twee meest genoemde behulpzame factoren zijn de aansluiting van de interventies bij lopende ontwikkelingen op school (po=55%; vo=52%; go=51%) en de beschikbaarheid van voldoende middelen (po=50%; vo=60%; go=51%). De twee meest genoemde belemmerende factoren zijn financiële onzekerheid door de tijdelijkheid van de subsidie (po=67%; vo=62%; go=50%) en een te hoge werkdruk/te weinig tijd bij het personeel (po=54%; vo=60%; go=59%).

Tabel 2.1 Scholen ervaren nagenoeg dezelfde behulpzame en belemmerende factoren bij de uitvoering

Top 5 behulpzame factoren bij de uitvoering van de activiteiten						
po (n=1.245)			vo (n=335)		go (n=133)	
1.	Aansluiting van de interventies bij lopende ontwikkelingen op school	55%	Voldoende middelen	60%	Voldoende middelen	53%
2.	Voldoende middelen	50%	Aansluiting van de interventies bij lopende ontwikkelingen op school	52%	Aansluiting van de interventies bij lopende ontwikkelingen op school	51%
3.	Voldoende draagvlak bij het betrokken personeel	40%	Urgentiebesef om de basisvaardigheden te verbeteren	45%	Voldoende draagvlak bij het betrokken personeel	47%
4.	Inzet van deskundige specialisten (intern en/of extern)	37%	Voldoende draagvlak bij het betrokken personeel	40%	Voldoende betrokkenheid van personeel	37%
5.	Urgentiebesef om de basisvaardigheden te verbeteren	34%	Voldoende betrokkenheid van personeel	30%	Inzet van deskundige specialisten (intern en/of extern)	32%
Top 5 belemmerende factoren bij de uitvoering van de activiteiten						
po (n=1.245)			vo (n=335)		go (n=133)	
1.	Financiële onzekerheid door de tijdelijkheid van de subsidie	67%	Te hoge werkdruk/te weinig tijd bij het personeel	62%	Te hoge werkdruk/te weinig tijd bij het personeel	59%
2.	Te hoge werkdruk/te weinig tijd bij het personeel	54%	Financiële onzekerheid door de tijdelijkheid van de subsidie	60%	Financiële onzekerheid door de tijdelijkheid van de subsidie	56%
3.	Tekort aan personeel	39%	Reguliere schoolse zaken hebben prioriteit	44%	Reguliere schoolse zaken hebben prioriteit	35%
4.	Reguliere schoolse zaken hebben prioriteit	25%	Tekort aan personeel	42%	Tekort aan personeel	29%
5.	Wisselingen in het schoolmanagement	21%	Wisselingen in het schoolmanagement	23%	Wisselingen in het schoolmanagement	14%

Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Ook is geïnventariseerd of scholen tijdens de subsidieperiode specifieke platforms voor kennis uit onderwijsonderzoek en de praktijk hebben benut bij de uitvoering van de activiteiten, waarvan naar een aantal specifiek is gevraagd in de enquête (Tabel 2.2). De interventiekaart basisvaardigheden (po & vo=88%; go=86%) en de SLO-website over basisvaardigheden (po=61%; vo=82%; go=29%) blijken de meest gebruikte platforms. Vo-scholen die inzetten op rekenen-wiskunde en burgerschap hebben daarnaast relatief meer gebruikgemaakt van het expertisepunt rekenen-wiskunde en het expertisepunt burgerschap dan po- en go-scholen die ook inzetten op deze vaardigheden. Dit geldt overigens niet voor het expertisepunt digitale vaardigheden. De geraadpleegde platforms zijn overwegend (best wel of helemaal wel) behulpzaam geweest voor de uitvoering van de activiteiten.

Tabel 2.2 Scholen maken voor kennis uit onderzoek het meest gebruik van de interventiekaart basisvaardigheden

Aandeel scholen dat gebruik heeft gemaakt van...	po (n=1.245)	vo (n=335)	go (n=133)
Interventiekaart basisvaardigheden	88%	88%	86%
SLO-website over basisvaardigheden	61%	82%	62%
Onderwijskennis.nl en/of de Kennisrotonde van het NRO	49%	38%	29%
Expertisepunt rekenen-wiskunde*	35%	57%	33%
Expertisepunt burgerschap*	53%	74%	63%
Expertisepunt digitale geletterdheid*	34%	53%	61%
Anders ¹⁰	13%	16%	17%

* percentage berekend o.b.v. de scholen die inzetten op deze basisvaardigheid

Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

2.4 Inzet van externe partijen

Een aanzienlijk deel van de scholen heeft gebruikgemaakt van externe partijen voor de uitvoering van de activiteiten (po & vo=91%; go=85%). Dit is vergelijkbaar met tranche 1 (po & vo=95%). Wat ook overeenkomt met tranche 1 is een duidelijke toename in de inzet van externe partijen tussen de begin- en eindmeting. Bij de beginmeting gaf 71 procent van de po-scholen aan externe partijen in te zetten, 62 procent van de vo-scholen en 66 procent van de go-scholen. Nadere analyse toont geen systematische samenhang tussen achtergrondkenmerken van scholen en de mate van inzet van externe partijen.

Externe partijen die zijn ingezet, betreffen voornamelijk aanbieders van trainingen voor onderwijspersoneel (po & vo & go=74%), onderwijs(advies)bureaus (po=62%; vo=48%; go=55%) en met name in het vo ook bibliotheken (55%) en culturele aanbieders (41%). Tabel 2.3 toont alle typering van externe partijen waarvan scholen gebruik hebben gemaakt, onderscheiden per sector.

Bijna alle scholen die gebruikmaken van externe partijen, zetten deze in voor professionalisering/scholing van het onderwijspersoneel (po=94%; vo=87%; go=90%, zie Tabel 2.4). Maar externe partijen worden ook ingezet voor het begeleiden van onderwijspersoneel, voor procesbegeleiding en voor het geven van beleidsmatig advies. Specifiek voor het vo geldt dat externe partijen bij ongeveer een kwart van de scholen het reguliere onderwijs hebben verzorgd en/of bijlessen of huiswerkbegeleiding aan leerlingen. Er is hierin geen verband gevonden met specifieke kenmerken van vo-scholen. Het verzorgen van regulier onderwijs en/of bijlessen of huiswerkbegeleiding komt in het po en go relatief minder vaak voor, al zien we wel dat dit voornamelijk het geval is bij de relatief grotere po-scholen.

Hoofdstuk 4 gaat nader in op hoeveel er is uitgegeven aan externe partijen.

¹⁰ Enkele genoemde voorbeelden zijn LOWAN, PO-Raad, Stichting leerKRACHT en vakliteratuur.

Tabel 2.3 Scholen maken met name gebruik van aanbieders van trainingen en onderwijs(advies)bureaus

Inzet van externe partijen	po (n=1.137)	vo (n=306)	go (n=113)
Aanbieders van trainingen voor onderwijspersoneel	74%	74%	74%
Onderwijs(advies)bureaus	62%	48%	55%
Bibliotheek	34%	55%	29%
Aanbieders van (huiswerk)begeleiding/extra hulp aan leerlingen	17%	29%	5%
Leraren/docenten die zzp'er zijn	13%	16%	10%
Culturele aanbieders	12%	41%	14%
Sportverenigingen	3%	8%	3%
Studenten	3%	9%	4%

Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Tabel 2.4 Externe partijen worden veruit het meest ingezet voor professionalisering van onderwijspersoneel

Activiteiten uitgevoerd door externe partijen	po (n=1.137)	vo (n=306)	go (n=113)
Professionalisering/scholing van onderwijspersoneel	94%	87%	90%
Begeleiden van onderwijspersoneel (coaching on the job)	51%	29%	43%
Procesbegeleiding	47%	44%	42%
Beleidsmatig advies	30%	41%	35%
Begeleiden van leerlingen	26%	26%	21%
Verzorgen van regulier onderwijs/reguliere lessen	15%	24%	10%
Verzorgen van bijles of huiswerkbegeleiding aan leerlingen	11%	26%	4%

Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

2.5 Ondersteuning van een onderwijscoördinator

Prioriteitsscholen¹¹ ontvangen één-op-één ondersteuning en begeleiding van een onderwijscoördinator die in dienst is van OCW. 47 prioriteitsscholen (40 po, 6 vo en 1 go) hebben hun oordeel gegeven over de ontvangen ondersteuning van een onderwijscoördinator. Dit betreft een relatief klein aantal scholen, maar het totale aantal prioriteitsscholen in tranche 2, tijdvak 1 is ook laag (80 totaal, waarvan 65 po, 13 vo en 2 go). Vanwege deze lage aantallen zijn de resultaten overkoepelend weergegeven en niet onderscheiden per sector.

De 47 prioriteitsscholen oordelen overwegend positief over de onderwijscoördinatoren. Gemiddeld geven zij de onderwijscoördinator een 8,3 als rapportcijfer (schaal van 1 tot en met 10). Ze ervaren vooral meerwaarde van de onderwijscoördinator bij het inzicht krijgen in de vraagstukken die er op hun school spelen, bij de kennisverwerving over mogelijke interventies die kunnen worden ingezet en bij het doorlopen van de stappen rondom de planvorming en verantwoording in het kader van de activiteitenperiode (zie Figuur 2.4).

¹¹ Prioriteitsscholen zijn scholen die het oordeel 'zeer zwak' of 'onvoldoende' hebben gekregen van de Inspectie van het Onderwijs.

Figuur 2.4 De onderwijscoördinator brengt vooral meerwaarde bij de kennisverwerving over mogelijke interventies



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

3 Opbrengsten

Scholen merken vooral vooruitgang bij leerlingen op taal en rekenen, grotendeels toegeschreven aan de subsidieregeling. Ook de schoolorganisatie profiteert in de vorm van meer professionalisering, samenwerking en aandacht voor basisvaardigheden. De opbrengsten worden duurzaam geborgd door integratie in de reguliere werkwijze en het schoolbeleid.

Dit hoofdstuk beschrijft de ervaren opbrengsten van de subsidieregeling voor zowel leerlingen als de schoolorganisatie. Daarbij komt aan bod welke effecten scholen ervaren op het gebied van ontwikkeling en resultaten van leerlingen, evenals op samenwerking, professionalisering en schoolcultuur. Daarnaast wordt toegelicht hoe scholen werken aan het duurzaam verankeren van deze opbrengsten binnen hun schoolpraktijk.

3.1 Monitorinstrumenten

Scholen hebben de vorderingen bij hun leerlingen tijdens de subsidieperiode met verschillende instrumenten bijgehouden, zie Tabel 3.1. Het meest voorkomende instrument voor taal en rekenen-wiskunde is in alle sectoren het leerlingvolgsysteem. Voor deze basisvaardigheden zijn ook relatief vaak gesprekken met docenten en leerlingresultaten op proefwerken en andere toetsen benut.

Voor de vorderingen op burgerschapsvorming en digitale geletterdheid is vooral gebruikgemaakt van gesprekken met docenten, gesprekken met leerlingen en/of ouders en van observaties bij leerlingen door docenten. Voor deze basisvaardigheden zijn namelijk nog nauwelijks meetinstrumenten beschikbaar om de vorderingen op leerlingniveau in kaart te brengen. Specifiek voor burgerschap heeft ongeveer een derde van de scholen gebruikgemaakt van enquêtes onder leerlingen.

Tabel 3.1 Scholen monitoren de vorderingen bij leerlingen nagenoeg allemaal via gegevens in hun leerlingvolgsysteem

	sector n	Taal			Rekenen-wiskunde		
		po 1.165	vo 332	go 123	po 1.086	vo 313	go 85
Gegevens uit leerlingvolgsysteem		99%	98%	98%	99%	98%	96%
Resultaten van de doorstroomtoets		74%	11%	37%	0%	36%	2%
Gesprekken met docenten		55%	59%	67%	53%	56%	55%
Leerlingresultaten op proefwerken en andere toetsen		55%	64%	40%	62%	69%	45%
Observatie-instrumenten		40%	19%	36%	38%	17%	32%
NCO-(leergroei)rapportage		30%	6%	8%	31%	5%	8%
Leesmonitor		22%	15%	14%	74%	11%	42%
Zelfevaluatie/formatieve evaluatie door leerlingen		19%	17%	17%	16%	15%	13%
Audits		17%	10%	16%	42%	1%	18%
Resultaten van eindexamens		0%	39%	2%	13%	33%	13%

sector n	Burgerschapsvorming			Digitale geletterdheid		
	po 488	vo 276	go 49	po 258	vo 227	go 31
Observaties van docenten bij leerlingen	60%	50%	53%	72%	70%	74%
Gesprekken met leerlingen (en/of ouders)	54%	52%	55%	45%	34%	45%
Gesprekken met docenten	49%	66%	51%	57%	61%	61%
Leerlingenquêtes	38%	42%	31%	12%	19%	6%
Quickscan burgerschap van het expertisepunt burgerschap	23%	29%	31%			
Werken met Kwaliteit (WMK)-vragenlijst	21%	1%	12%			
Burgerschap Meten van Rovict	16%	20%	10%			
Internet Skills Scale (ISS) van de Universiteit Twente				1%	3%	0%
MYRA van Kennisnet				0%	0%	0%

Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

3.2 Leerlingenopbrengsten

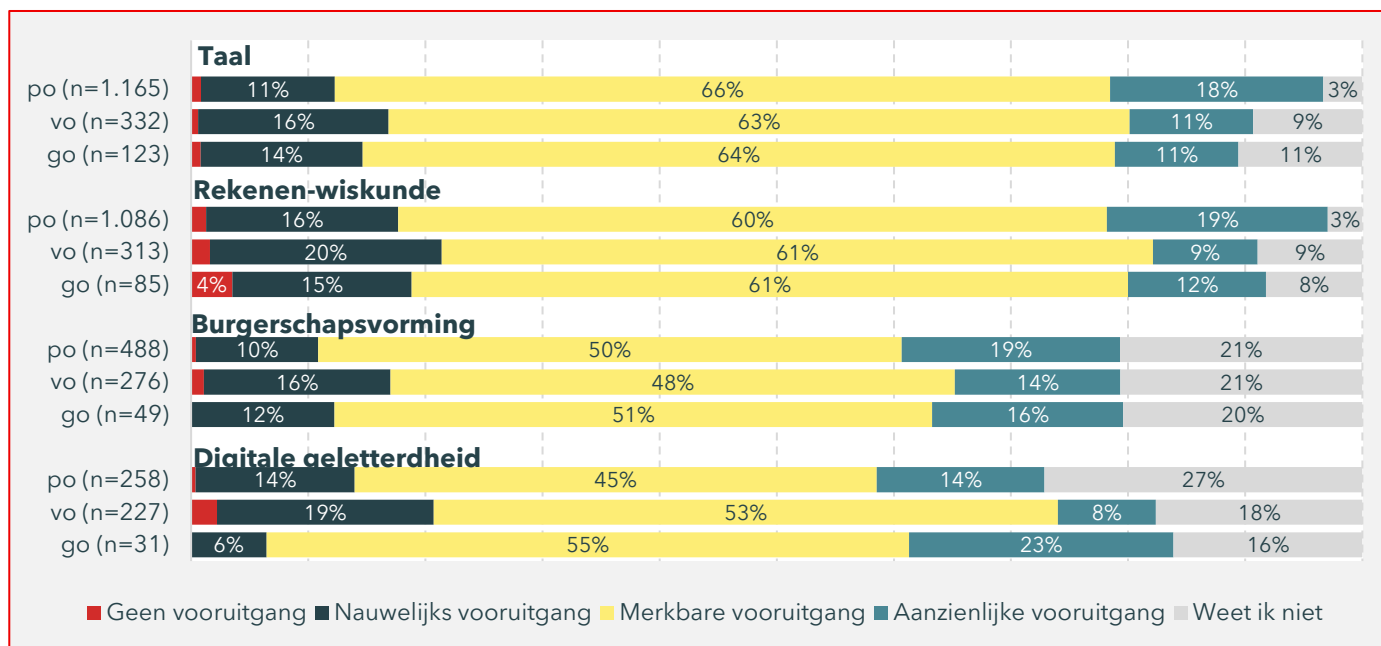
Sinds de start van de subsidieregeling ervaren de meeste scholen duidelijke vooruitgang bij hun leerlingen op alle vier de basisvaardigheden (zie Figuur 3.1). In het eerste subsidiejaar was er een duidelijk verschil zichtbaar tussen sectoren: met name het po ervoer toen positieve vorderingen bij hun leerlingen. Over de gehele subsidieperiode bezien ervaart een ruime meerderheid van de scholen in alle sectoren merkbare of aanzienlijke vooruitgang bij hun leerlingen, vooral op taal en rekenen-wiskunde. Bij burgerschap en digitale geletterdheid valt echter op dat een aanzienlijk deel van de scholen (zo'n 20 procent) niet weet of hun leerlingen vorderingen hebben gemaakt. Zeker aangezien ze eerder aangaven wel de vorderingen bij hun leerlingen te volgen met behulp van verschillende monitorinstrumenten. Ten opzichte van tranche 1 is er minder verschil tussen po en vo in de mate waarin zij effecten ervaren bij leerlingen.

De meeste scholen die vooruitgang bij hun leerlingen op de basisvaardigheden ervaren, schrijven dit met sterke of volle overtuiging toe aan de subsidieregeling (zie Figuur 3.2). Ongeveer een derde durft dit 'met enige overtuiging' te zeggen. Een relatief klein deel weet niet in welke mate ze hiervan overtuigd zijn of schrijft de vooruitgang bij leerlingen niet toe aan de subsidieregeling. Ten opzichte van tranche 1 is de mate van overtuiging van de effecten op leerlingen door toedoen van de subsidieregeling licht toegenomen.

Aanvullende analyses laten weinig duidelijke systematische samenhang zien met de ervaren effecten op leerlingen door scholen. Het voornaamste verband is dat scholen die een negatief effect van de subsidieregeling ervaren op de werkdruk (zie paragraaf 3.3), minder vooruitgang ervaren op de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde. Deze bevinding geldt voor het po en vo, maar niet voor het go. Het aandeel van de ingezette subsidiemiddelen per basisvaardigheid heeft weinig voorspellende waarde op de ervaren effecten. Voor het go geldt dat hogere uitgaven aan de basisvaardigheden burgerschap en digitale geletterdheid zorgen voor meer vooruitgang bij leerlingen op die basisvaardigheden. Voor het po geldt dit alleen voor burgerschap en voor het vo alleen voor digitale geletterdheid. Voor de basisvaardigheden taal en rekenen-wiskunde is geen enkel verband gevonden met de inzet van de middelen. Ook schoolgrootte en achterstandsscore hangen niet systematisch samen met de ervaren vooruitgang bij leerlingen. Dat geldt ook voor de keuze in activiteiten waaraan de middelen zijn uitgegeven (zie paragraaf 4.1).

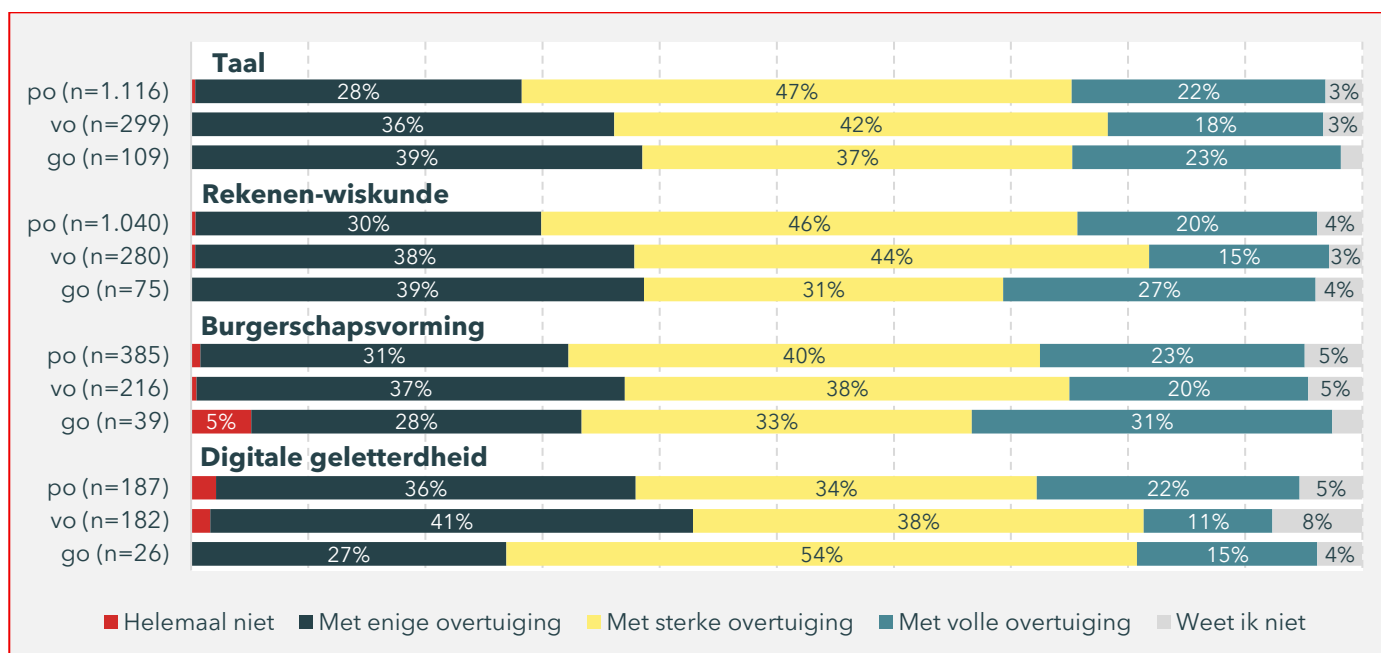
Wat wel zichtbaar is, is dat scholen die vooruitgang ervaren op één van de basisvaardigheden ook significant vaker vooruitgang ervaren op de andere basisvaardigheden. Dit verband is in alle sectoren en voor alle basisvaardigheden aanwezig.

Figuur 3.1 Het merendeel van de scholen ervaart vooruitgang op de basisvaardigheden, vooral op taal en rekenen-wiskunde



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Figuur 3.2 Het merendeel van de scholen is ervan overtuigd dat de vorderingen bij hun leerlingen komen door de activiteiten als gevolg van de subsidieregeling

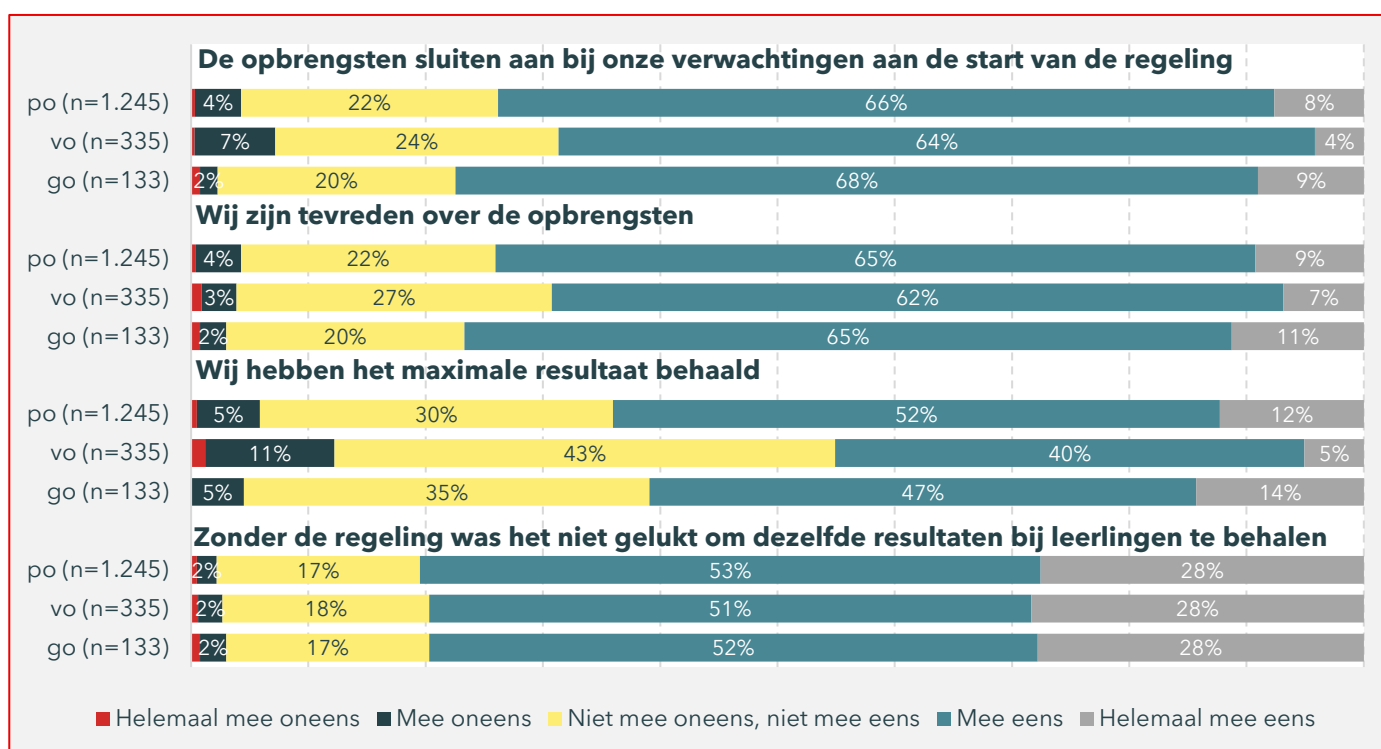


Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Scholen hebben ook een aantal stellingen beoordeeld over de opbrengsten van de regeling (zei Figuur 3.3). Daaruit blijkt dat voor de meeste scholen geldt dat de opbrengsten aansluiten bij de verwachtingen die ze hadden aan de start van de regeling (po=74%; vo=68%; go=77%), dat ze tevreden zijn over de opbrengsten (po=74%; vo=69%; vo=76%) en het zonder de regeling niet was gelukt om dezelfde resultaten te behalen (po=81%; vo=79%; go=80%). Over de stelling “Wij hebben het maximale resultaat behaald” oordeelt een relatief groter deel van de scholen neutraal, vooral in het vo. Ten opzichte van de andere stellingen zijn scholen het ook relatief vaker oneens met deze stelling, alhoewel dit nog steeds de minderheid betreft.

Nadere analyse laat zien dat scholen die meer vooruitgang ervaren op de basisvaardigheden, positiever antwoorden op de stellingen. Er is geen verband aangetoond met achtergrondkenmerken van scholen.

Figuur 3.3 Het merendeel van de scholen is tevreden over de opbrengsten van de regeling

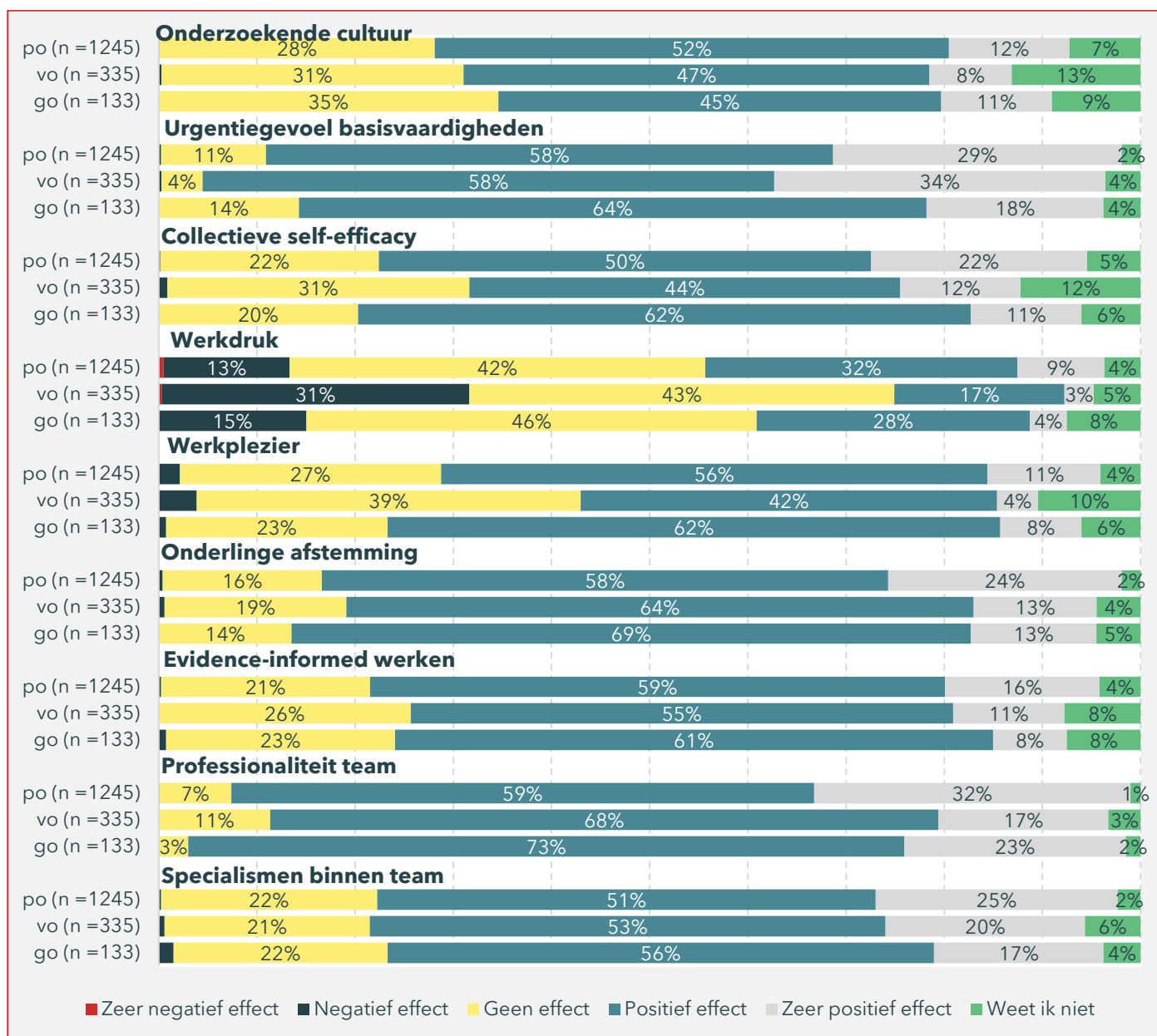


Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

3.3 Schoolopbrengsten

Naast de effecten op leerlingen heeft de subsidieregeling eveneens een overwegend gunstige invloed gehad op diverse aspecten binnen de schoolorganisatie. Figuur 3.4 geeft hier een overzicht. In alle sectoren wordt een positief effect ervaren op bijvoorbeeld de professionaliteit van het team (po=91%; vo=85%; go=96%), het urgentiegevoel met betrekking tot de basisvaardigheden (po=87%; vo=92%; go=82%) en de onderlinge afstemming en samenwerking (po=82%; vo=77%; go=82%). Scholen ervaren maar weinig negatieve effecten. Alleen op de werkdruk geven scholen, met name in het vo, ook wel aan een negatief effect te ervaren (po=13%; vo=32%; go=15%). Dit aandeel is wel nog steeds kleiner dan het aandeel scholen dat een positief effect ervaart van de subsidieregeling op de werkdruk. Deze resultaten zijn nagenoeg hetzelfde als die van tranche 1.

Figuur 3.4 Scholen ervaren vooral positieve effecten binnen de school als gevolg van de subsidieregeling

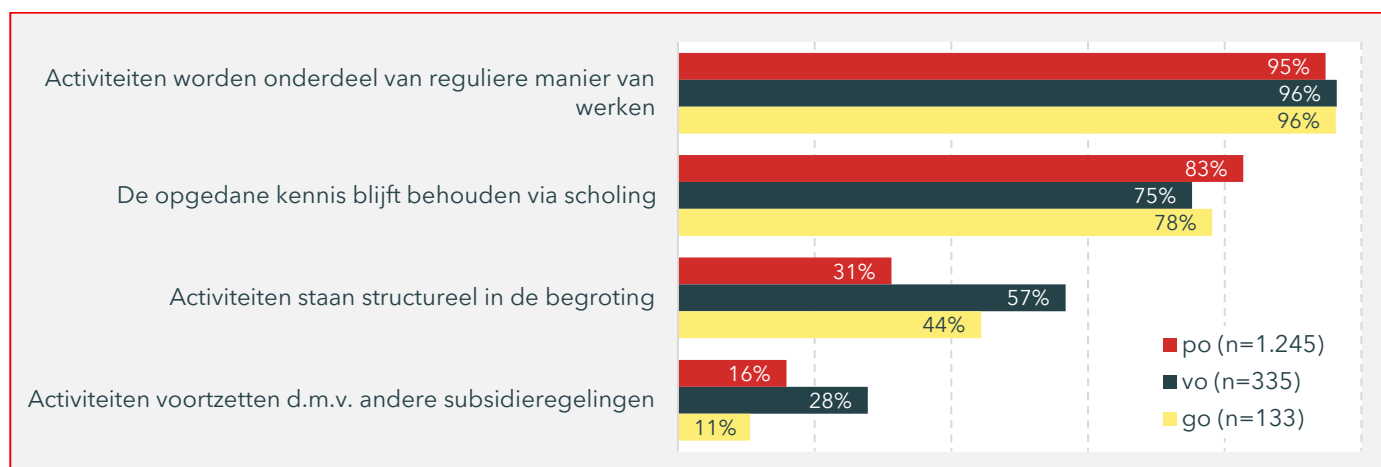


Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Duurzame borging

Op de vraag hoe scholen vormgeven aan duurzame borging na afloop van de subsidieperiode, geven nagenoeg alle scholen aan dat de activiteiten onderdeel worden van de reguliere manier van werken (po=95%; vo=96%; go=96%). Ook zorgen ze ervoor dat medewerkers zijn geschoold om de opgedane kennis te behouden (po=83%; vo=75%; go=78%). Opvallend voor het vo is dat de activiteiten relatief vaker structureel worden opgenomen in de begroting (po=31%; vo=57%; go=44%) en worden voortgezet door middel van andere subsidieregelingen (po=16%; vo=28%; go=11%). Ook deze resultaten zijn nagenoeg gelijk aan die voor tranche 1.

Figuur 3.5 Scholen borgen activiteiten vooral door ze onderdeel te maken van de reguliere manier van werken



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

4 Bestedingen

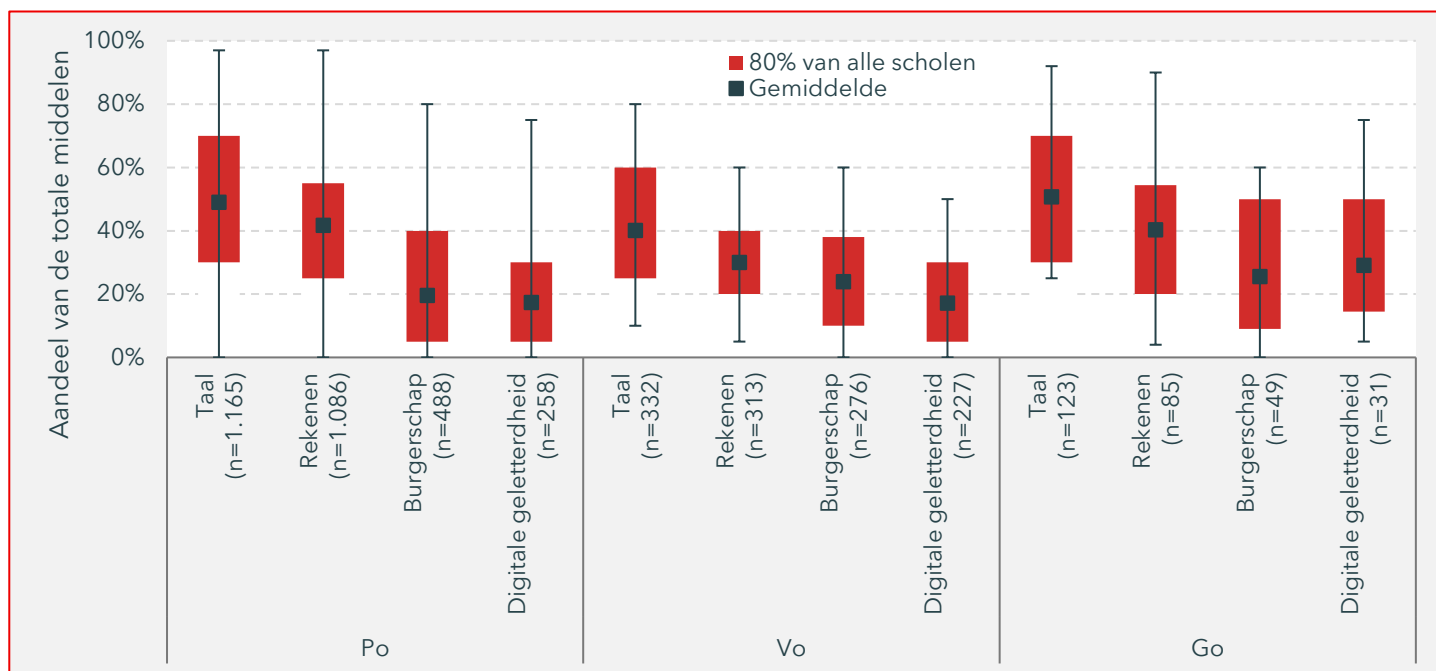
De meeste scholen besteden de subsidie aan meerdere basisvaardigheden, vooral taal en rekenen, met nadruk op extra personeel, scholing en lesmateriaal. Ongeveer een kwart van het budget gaat naar externe partijen, vooral private, maar de verschillen hierin zijn groot tussen scholen. Met de onbestede middelen willen scholen vooral lopende activiteiten voortzetten en de onderwijskwaliteit verbeteren.

De eindmeting van de implementatiemonitor brengt de besteding van de subsidiemiddelen in kaart. Dit hoofdstuk laat eerst zien hoe de subsidiegelden verdeeld zijn over de verschillende basisvaardigheden. Daarna volgt een nadere analyse van de uitgaven per basisvaardigheid, uitgesplitst naar kostenposten. Tot slot geeft het hoofdstuk inzicht in de resterende middelen bij scholen en hun plannen voor de besteding daarvan.

4.1 Verdeling van de subsidiemiddelen

Het merendeel van de scholen zet de subsidie-regeling in op meer dan één basisvaardigheid (po=88%; vo=99%; go=78%). Aan deze scholen is gevraagd hoe zij de subsidiemiddelen over de gehele subsidieperiode hebben verdeeld over de basisvaardigheden. Gemiddeld genomen is er meer geïnvesteerd in de basisvaardigheden taal (po=49%; vo=40%; go=51%) en rekenen-wiskunde (po=42%; vo=30%; go=40%) dan aan burgerschapsvorming (po=20%; vo=24%; go=26%) en digitale geletterdheid (po=17%; vo=17%; go=29%). Figuur 4.1 toont de sterke variatie hierin tussen scholen, vooral in het po. In het vo zijn de middelen gemiddeld genomen gelijkverdeelde over de basisvaardigheden. Dit is een logisch gevolg van het feit dat vo-scholen veelal op meer basisvaardigheden inzetten dan po- en go-scholen en het geld over relatief meer opties moeten verdelen. De besteding van de middelen over de basisvaardigheden van tranche 2, tijdvak 1 is in het po en het vo gemiddeld vergelijkbaar met de besteding van tranche 1, maar de variatie tussen scholen was in tranche 1 wel iets kleiner.

Figuur 4.1 Po- en go-scholen zetten relatief veel middelen in op taal en rekenen, in het vo zijn de middelen meer evenredig verdeeld per basisvaardigheid



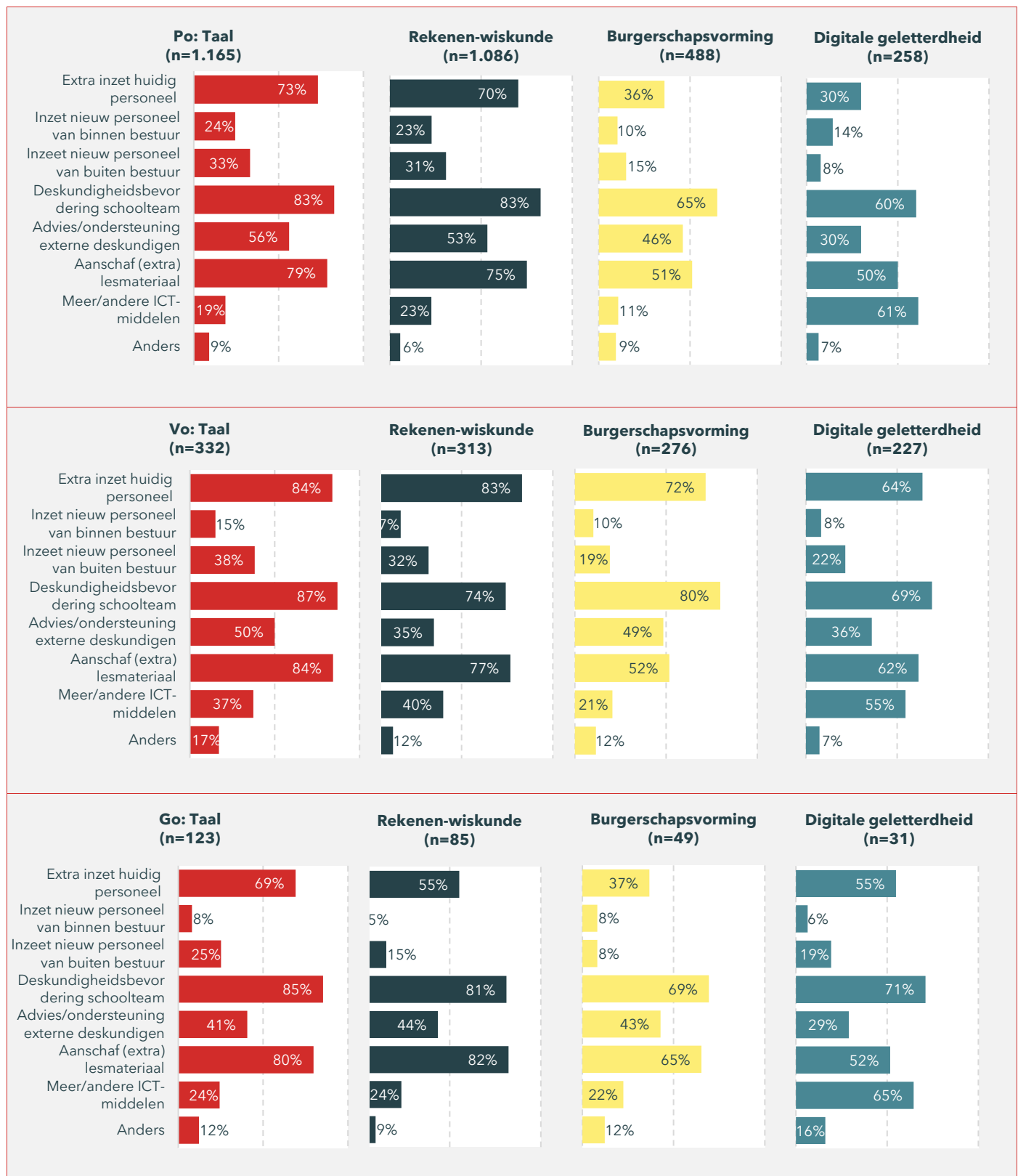
Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

De belangrijkste uitgaven per basisvaardigheid zijn in alle sectoren doorgaans de extra inzet van personeel, scholing van het team en de aanschaf van (extra) lesmateriaal (zie Figuur 4.2 en aanvullende tabellen in Bijlage B). Voor de basisvaardigheid digitale geletterdheid is ook relatief vaak geïnvesteerd in meer/andere ICT-middelen. Dit komt overeen met de uitgaven van scholen die deelnamen aan tranche 1.

Scholen hebben ook aangegeven hoe ze de middelen over die kostenposten per basisvaardigheid hebben verdeeld. Uit de boxplots in Figuur 4.3 is af te lezen dat in het po gemiddeld meer is uitgegeven aan taal en rekenen/wiskunde dan aan burgerschap en digitale geletterdheid. In het vo en het go verschillen de gemiddelde uitgaven per basisvaardigheid minder dan in het po. In deze beide sectoren is wel gemiddeld het meest uitgegeven aan de basisvaardigheid taal.

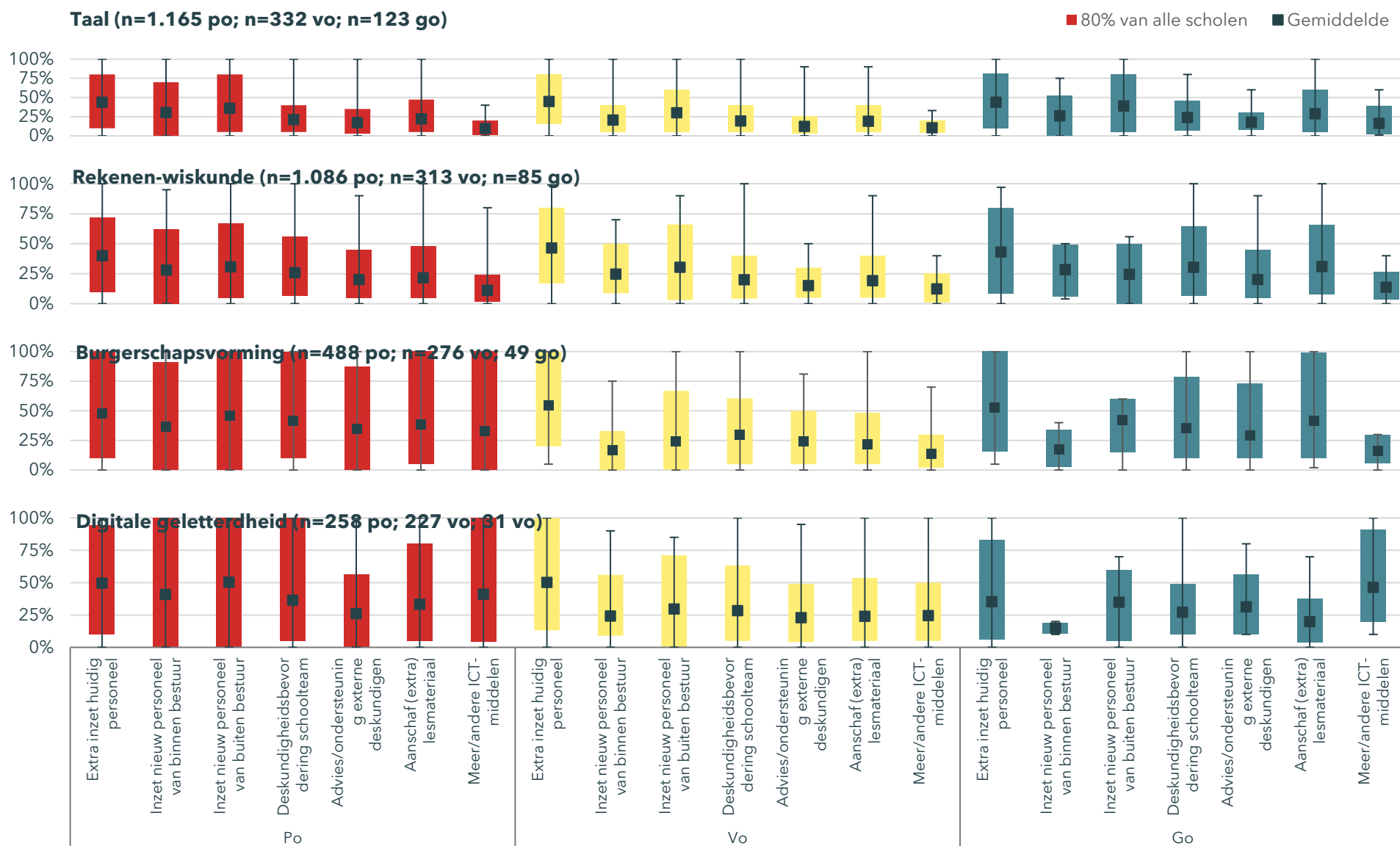
De manier waarop scholen hun middelen hebben besteed aan de verschillende kostenposten komt redelijk overeen per sector. Enkele uitzonderingen zijn dat in het po relatief meer is uitgegeven aan de inzet van nieuw personeel van binnen het eigen bestuur ten opzichte van het vo en go. Het is niet zo dat vo- en go-scholen dan relatief meer uitgeven aan nieuw personeel van buiten het bestuur, want dit is gemiddeld gezien vergelijkbaar of zelf minder dan in het po. In het go is gemiddeld meer geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering.

Figuur 4.2 De activiteiten waarop per basisvaardigheid is ingezet zijn vergelijkbaar tussen sectoren



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Figuur 4.3 Scholen rapporteren veel verschillende kostenposten, waaronder extra inzet van eigen personeel.

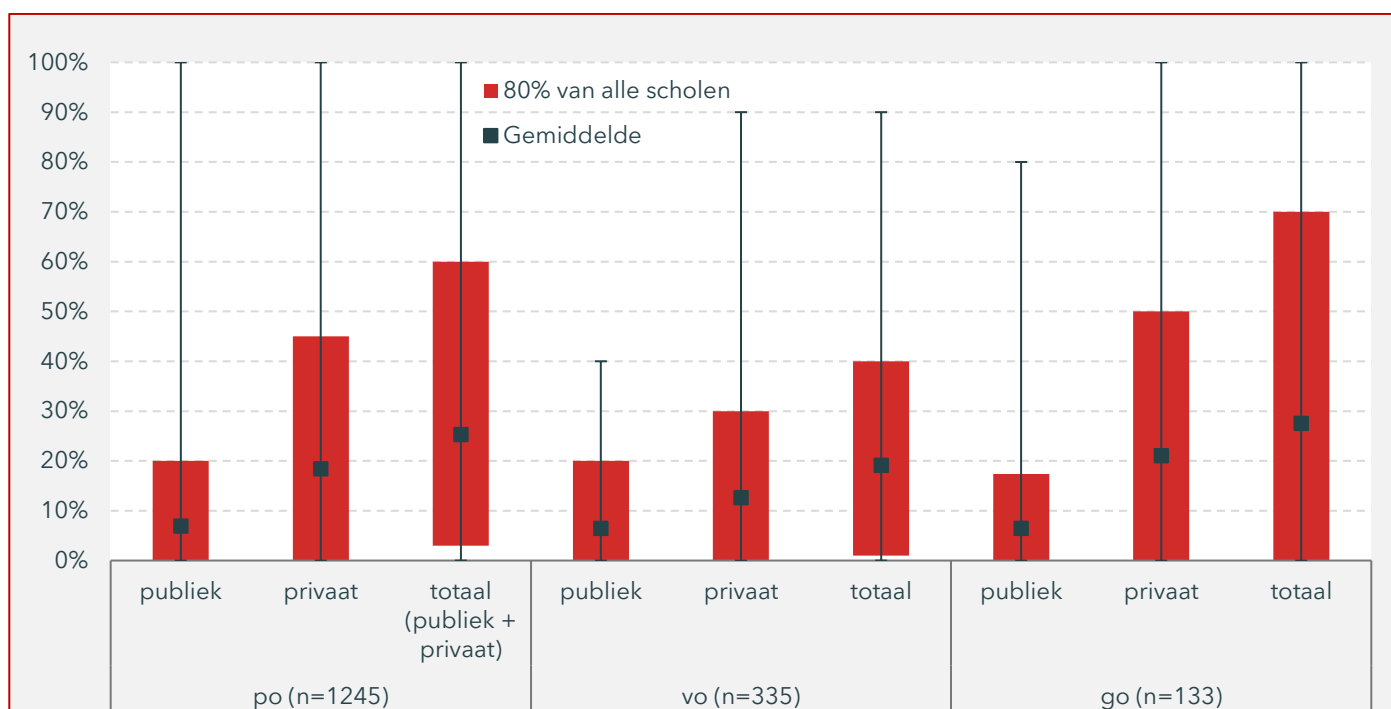


Figuur 4.4 toont het aandeel van de subsidiemiddelen dat scholen hebben besteed aan externe partijen over de gehele subsidieperiode. Gemiddeld is er meer uitgegeven aan private externe partijen dan aan publieke externe partijen, wat bij tranche 1 ook het geval was. In totaal is de besteding aan externe partijen gemiddeld 24 procent (po=25%; vo=19%; go=28%). Zowel het aandeel als de spreiding is het laagst in het vo en het hoogst in het go. In het po heeft 80 procent van de scholen tussen de 3 en 57 procent van hun middelen uitgegeven aan externe partijen, in het vo ligt dat tussen de 1 en 39 procent en in het go tussen de 0 en 70 procent. Het aandeel scholen dat geen middelen heeft besteed aan externe partijen is 9 procent (po=9%; vo=9%; go=15%).

Bij tranche 1 lag het aandeel van het budget dat volgens de scholen was uitgegeven aan externe partijen duidelijk hoger, maar destijds gaf ook ongeveer de helft van de scholen aan hun volledige budget te hebben uitgegeven aan externe partijen. Het vermoeden bestond dat scholen de vraag verkeerd hadden geïnterpreteerd en de verhouding tussen hun uitgaven tussen publieke en private externe partijen gaven in plaats van het aandeel van het totale budget. De resultaten van deze tranche bevestigen dit vermoeden. Een verwaarloosbaar deel van de scholen van tranche 2, tijdvak 1 (po=2%; vo=1%; go=0%) heeft hun volledige budget uitgegeven aan externe partijen.

Nadere analyse toont geen samenhang aan tussen de uitgaven aan externe partijen en kenmerken van scholen.

Figuur 4.4 Gemiddeld is 25 procent van de subsidiemiddelen besteed aan externe partijen.



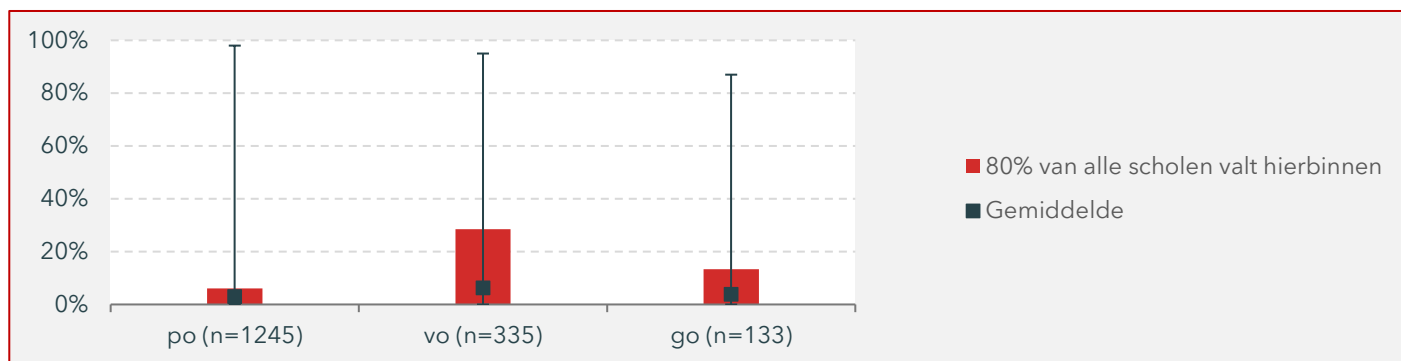
Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

4.2 Resterende subsidiemiddelen

Uit de eindmeting blijkt dat niet alle scholen de subsidiemiddelen volledig hebben besteed. Vo-scholen houden relatief het vaakst geld over en po-scholen het minst vaak (po=15%; vo=27%; go=21%). In het po is dit aandeel gemiddeld 26 procent, in het vo 28 procent en in het go 26 procent), zie Figuur 4.5. Een klein deel van die scholen heeft nog minstens de helft over. In het po gaat dat om 2 procent van het totaal, in het vo om 4 procent en in het go om 1 procent. Er zijn geen achtergrondkenmerken of andere factoren gevonden die hiermee samenhangen.

Het aandeel scholen dat nog middelen over heeft is nu lager dan in tranche 1. Toen gold dit voor 19 procent van de po-scholen en 53 procent van de vo-scholen. Het aandeel van de middelen dat niet besteed is na afloop van de subsidieperiode is wel vergelijkbaar met tranche 1.

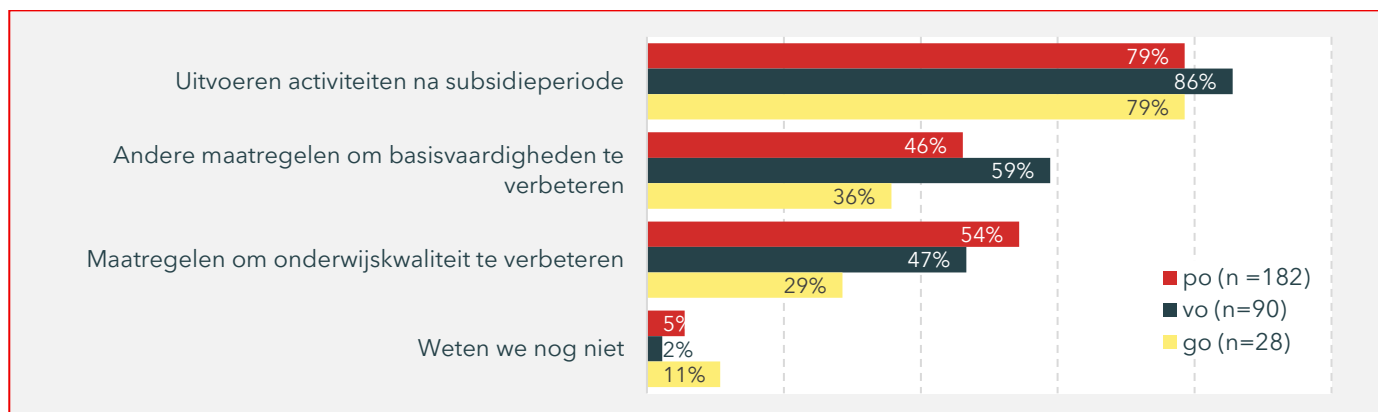
Figuur 4.5 Scholen in het vo houden relatief vaker een deel van de subsidiemiddelen over



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Over de aanwending van de resterende middelen (Figuur 4.6) komt naar voren dat scholen in de meeste gevallen de activiteiten na afloop van de subsidieperiode willen voortzetten (po=79%; vo=86%; go=79%). Voor deze scholen was de subsidieperiode blijkbaar te kort. Ongeveer de helft van de scholen wil de resterende middelen (ook) gebruiken voor andere maatregelen om de basisvaardigheden te verbeteren (po=46%; vo=59%; go=36%) of om de onderwijskwaliteit te verbeteren (po=54%; vo=47%; go=29%).

Figuur 4.6 De meeste scholen willen met de resterende middelen de activiteiten voortzetten na de subsidieperiode



Bron: Vragenlijst scholen, SEO/Sardes (2025)

Bijlage A Vragenlijst

Welkom bij de vragenlijst die wordt afgenomen in het kader van de subsidieregeling Verbetering basisvaardigheden. De implementatie van deze regeling wordt onderzocht door SEO Economisch Onderzoek en Sardes in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Dit is de laatste meting voor scholen die in schooljaren 2023/2024 en 2024/2025 subsidie hebben ontvangen. Met deze meting wil OCW zo goed mogelijk zicht krijgen op de keuzes van scholen, de implementatie van interventies en de opbrengsten van de subsidieregeling. Uw ervaring is daarom van groot belang. De vragenlijst gaat in op de activiteiten die uw school heeft uitgevoerd en de effecten die u daarvan ervaart. Indien uw school ondersteuning heeft ontvangen van een onderwijscoördinator, worden hier ook enkele vragen over gesteld.

Het invullen van de vragenlijst duurt naar verwachting ongeveer 20 minuten. Uw antwoorden worden vertrouwelijk behandeld en alleen voor dit onderzoek gebruikt.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw deelname!

ALGEMEEN

1. a. U vult deze vragenlijst in voor de school met brincode: [brin]. Wat voor type school is dit?
 - School voor basisonderwijs
 - School voor speciaal basisonderwijs
 - School voor speciaal onderwijs
 - School voor voortgezet onderwijs
 - School voor voortgezet speciaal onderwijs
- b. Wat is uw functie binnen deze school? *Indien u meerdere functies bekleedt, kies dan de functie waaraan u de meeste tijd besteedt.*
 - Schoolleider/directeur/(con)rector/afdelingsleider/teamleider
 - Leraar
 - Intern begeleider of ondersteuningscoördinator/zorgcoördinator
 - Anders

INZET OP BASISVAARDIGHEDEN EN BESTEDING VAN DE SUBSIDIEGELDEN

2. Op welke basisvaardigheden heeft uw school ingezet met de subsidieregeling? *Meerdere antwoorden mogelijk.*
 - Taal
 - Rekenen-wiskunde
 - Burgerschapsvorming
 - Digitale geletterdheid

Alleen vragen indien er ingezet wordt op meer dan 1 basisvaardigheid:

3. **[Alleen de basisvaardigheden laten zien die bij vraag 2 zijn ingevuld]** Hoe heeft uw school de totale subsidiegelden verdeeld over de verschillende basisvaardigheden?
NB: Het totaal dient op te tellen tot 100%. Uitgaven aan leergebied overstijgende activiteiten dient u te herverdelen over de relevante leergebieden.

% Taal	
% Rekenen-wiskunde	
% Burgerschapsvorming	
% Digitale geletterdheid	
	100%

4. [Alleen de basisvaardigheden laten zien die bij vraag 2 zijn ingevuld] Waar zijn de subsidiegelden aan uitgegeven? Wij vragen u hierbij onderscheid te maken tussen de verschillende basisvaardigheden. *Meerdere antwoorden mogelijk*

	Taal	Rekenen - wiskunde	Burgerschaps- vorming	Digitale geletterdheid
Extra personele inzet door (tijdelijke) uitbreiding van de werktijdfactor binnen het bestaande schoolteam				
Extra personele inzet door het (tijdelijk) aannemen van nieuw personeel afkomstig van binnen ons bestuur				
Extra personele inzet door het (tijdelijk) aannemen van nieuw personeel afkomstig van buiten ons bestuur				
Deskundigheidsbevordering schoolteam				
Inhuur van advies via externe deskundigen				
Aanschaf van (extra) lesmateriaal				
Meer en/of andere ICT-middelen				
Anders, namelijk...[verplicht]				

5. [Indien meer dan 1 antwoord bij vraag 4, alleen relevante basisvaardigheden laten zien] Hoe zijn de totale subsidiegelden verdeeld over de verschillende kostenposten? *NB: Het totaal dient op te tellen tot 100%.*

	Taal	Rekenen- wiskunde	Burgerschaps- vorming	Digitale geletterdheid
% Extra personele inzet door (tijdelijke) uitbreiding van de werktijdfactor binnen het bestaande schoolteam				
% Extra personele inzet door het (tijdelijk) aannemen van nieuw personeel afkomstig van binnen ons bestuur				
% Extra personele inzet door het (tijdelijk) aannemen van nieuw personeel afkomstig van buiten ons bestuur				
% Deskundigheidsbevordering schoolteam				
% Inhuur van advies via externe deskundigen				
% Aanschaf van (extra) lesmateriaal				
% Meer en/of andere ICT-middelen				
% [Anders, namelijk]				
	100%	100%	100%	100%

6. a. Welk deel van de totale subsidiegelden heeft uw school *naar schatting* besteed aan externe partijen?
- 0-100%

- b. [Indien 6a > 0%] Hoe is dit aandeel verdeeld over publieke en private externe partijen?
- Publieke partijen: 0-100% (i: partijen met een wettelijke taak of minimaal 80% overheidsfinanciering)
 - Private externe partijen: 0-100% (i: marktpartijen zonder substantiële overheidsfinanciering)
7. a. [Indien 6a > 0%] Welk type externe partijen heeft uw school ingezet? *Meerdere antwoorden mogelijk*
- Culturele aanbieders
 - Sportverenigingen
 - Bibliotheek
 - Aanbieders van (huiswerk)begeleiding/extra hulp aan leerlingen
 - Aanbieders van trainingen voor onderwijspersoneel
 - Onderwijs(advies)bureaus
 - Studenten
 - Leraren/docenten die zzp'er zijn
 - Anders, namelijk ... [verplicht]
- b. [Indien 6a > 0%] Voor welk type activiteiten heeft uw school externe partijen ingezet? *Meerdere antwoorden mogelijk*
- Professionalisering/scholing van onderwijspersoneel
 - Beleidsmatig advies
 - Procesbegeleiding
 - Verzorgen van regulier onderwijs/reguliere lessen
 - Verzorgen van bijles of huiswerkbegeleiding aan leerlingen
 - Begeleiden van onderwijspersoneel (coaching on the job)
 - Begeleiden van leerlingen
 - Andere activiteiten, namelijk [verplicht]
8. Heeft uw school alle subsidiegelden besteed?
- Ja → door naar vraag 10
 - Nee
9. a. [Indien nee] Welk deel van de totale subsidiegelden is niet besteed? *NB: dit mag een grove schatting zijn.*
- 1-100%
 - Weet ik niet
- b. [Indien nee] Waarom zijn niet alle subsidiemiddelen besteed? *Meerdere antwoorden mogelijk*
- Er was niet genoeg personeel beschikbaar om de activiteiten uit te voeren
 - We hebben meer tijd nodig voor de uitvoering van de activiteiten
 - De activiteiten bleken minder relevant dan gedacht
 - De activiteiten zijn (deels) op een andere manier bekostigd
 - Anders, namelijk ...
- c. [Indien nee] Waar gaat uw school de resterende middelen aan besteden? *Meerdere antwoorden mogelijk*
- Voor het uitvoeren van de activiteiten uit het activiteitenplan na de subsidieperiode
 - Aan andere maatregelen om de basisvaardigheden van leerlingen te verbeteren
 - Aan maatregelen om de onderwijskwaliteit te verbeteren
 - Aan maatregelen niet gerelateerd aan de onderwijskwaliteit
 - Anders, namelijk ...
 - Dat weten we nog niet [exclusief]

ACTIVITEITENPLAN

10. Is het activiteitenplan tijdens de looptijd van de subsidie gewijzigd?

- Nee → naar vraag 12
- Ja, ons activiteitenplan is zeer beperkt gewijzigd
- Ja, ons activiteitenplan is in zekere mate gewijzigd
- Ja, ons activiteitenplan is zeer sterk gewijzigd

11. Waarom is het activiteitenplan gewijzigd? *Meerdere antwoorden mogelijk.*

- Ten tijde van het opstellen van het activiteitenplan was nog geen definitieve keuze gemaakt t.a.v. de activiteiten/interventies
- We zijn activiteiten/interventies vergeten op te nemen
- We hebben te maken gehad met wisselingen binnen ons team wat heeft geleid tot andere keuzes t.a.v. de activiteiten/interventies
- De werkdruk onder ons personeel was erg hoog, we hebben onze plannen moeten bijstellen
- Er was nog financiële ruimte om het activiteitenplan uit te breiden
- Door nieuwe informatie over de prestaties van onze leerlingen
- Door het gebrek aan personeel, o.a. door ziekte en/of schaarste
- Door het gebrek aan (externe) expertise en ondersteuning
- Door tussentijdse evaluaties die aantoonde dat niet het gewenste effect wordt bereikt
- Door voortschrijdend inzicht
- Anders, namelijk ... [verplicht]

UITVOERING VAN DE ACTIVITEITEN/INTERVENTIES

12. In hoeverre is het op uw school gelukt om de geplande activiteiten ter verbetering van de basisvaardigheden bij leerlingen uit te voeren?

- Zeer slecht - zeer goed

13. Hoe tevreden bent u over de uitvoering van de activiteiten?

- Zeer ontevreden - zeer tevreden

14. a. Welke behulpzame elementen heeft u ervaren bij de uitvoering van de activiteiten/interventies? U dient maximaal 3 keuzes te maken en in een rangorde te plaatsen.

- Voldoende draagvlak bij het betrokken personeel
- Voldoende betrokkenheid van personeel
- Voldoende betrokkenheid van stakeholders (ouders, externe partijen etc.)
- Voldoende beschikbare tijd bij het betrokken personeel
- Voldoende middelen
- Externe ondersteuning en expertise
- Goede samenwerking met alle betrokkenen
- Inzet van deskundige specialisten (intern en/of extern)
- Aansluiting van de interventies bij lopende ontwikkelingen op school
- Urgentiebesef om de basisvaardigheden te verbeteren

b. Welke belemmeringen heeft u ervaren bij de uitvoering van de activiteiten/interventies? U dient maximaal 3 keuzes te maken en in een rangorde te plaatsen.

- Te hoge werkdruk/te weinig tijd bij het personeel
- Tekort aan personeel
- Te weinig draagvlak voor de uitvoering van de activiteiten/interventies

- Tekort aan middelen
 - Reguliere schoolse zaken hebben prioriteit
 - Wisselingen in het schoolmanagement
 - Financiële onzekerheid door de tijdelijkheid van de subsidie
15. Welk platform voor kennis uit onderwijsonderzoek en de praktijk heeft u benut tijdens de subsidieperiode?
Meerdere antwoorden mogelijk
- Interventiekaart basisvaardigheden (<https://www.masterplanbasisvaardigheden.nl/aan-de-slag-met-de-basisvaardigheden/interventiekaart-basisvaardigheden>)
 - Onderwijskennis.nl en/of de Kennisrotonde van het NRO
 - Expertisepunt rekenen-wiskunde
 - Expertisepunt burgerschap
 - Expertisepunt digitale geletterdheid
 - SLO-website over basisvaardigheden
 - Anders, namelijk ... [verplicht invullen]
 - Geen → naar vraag 17
16. a. [antwoorden bij vraag 15 tonen] Hoe behulpzaam was dit platform voor het kunnen uitvoeren van uw plannen?
- Helemaal niet behulpzaam
 - Niet echt behulpzaam
 - Een beetje behulpzaam
 - Best wel behulpzaam
 - Helemaal wel behulpzaam
- b. Kunt u uw antwoord(en) toelichten?
- Open antwoord
17. Heeft uw school één-op-één begeleiding gekregen van een onderwijscoördinator?
- [i: Scholen met het oordeel onvoldoende of zeer zwak van de inspectie komen in aanmerking voor deze vorm van ondersteuning]
- Ja
 - Nee → naar vraag 20
 - Weet ik niet → naar vraag 20
18. [Indien ondersteuning van een onderwijscoördinator] Hoe waardeert u de ondersteuning van de onderwijscoördinator? Druk dit a.u.b. uit in een rapportcijfer.
- Dropdown: cijfer 1-10
19. [Indien ondersteuning van een onderwijscoördinator] Wat is de meerwaarde geweest van de onderwijscoördinator op de volgende aspecten?

De plannen die uw school heeft gemaakt	5-punt Likertschaal: • Geen meerwaarde • Weinig meerwaarde • Redelijke meerwaarde • Grote meerwaarde • Zeer grote meerwaarde • n.v.t.
De uitvoering van de activiteiten op uw school	
Inzicht krijgen in vraagstukken die op uw school spelen	
Kennis verwerven over mogelijke interventies die op uw school kunnen worden ingezet	
Inzicht krijgen in de rol van de schoolleiding bij onderwijsverbetering	
Inrichten van een professionele organisatie	
Cyclisch en onderzoeksmatig werken	

Leren van en met andere scholen	
Doorlopen van de stappen rondom planvorming en verantwoording in het kader van de activiteitenperiode	

OPBRENGSTEN EN (DUURZAME) BORGING

20. [Alleen de basisvaardigheden laten zien die bij vraag 2 zijn ingevuld]

Alles overziend, als u terugdenkt aan de prestaties van uw leerlingen voor aanvang van de subsidieregeling, zijn hun prestaties er sindsdien *gemiddeld* op vooruit gegaan?

	Geen vooruitgang	Nauwelijks vooruitgang	Merkbare vooruitgang	Aanzienlijke vooruitgang	Weet ik niet
Taal					
Rekenen-wiskunde					
Burgerschapsvorming					
Digitale geletterdheid					

21. [Alleen de basisvaardigheden laten zien die bij vraag 2 zijn ingevuld én indien 'vooruitgang' bij vraag 21]

In hoeverre valt de vooruitgang bij uw leerlingen toe te schrijven aan de activiteiten die op uw school zijn uitgevoerd met behulp van de subsidieregeling?

	Helemaal niet	Met enige overtuiging	Met sterke overtuiging	Met volle overtuiging	Weet ik niet
Taal					
Rekenen-wiskunde					
Burgerschapsvorming					
Digitale geletterdheid					

22. Hoe zijn tijdens de subsidieperiode de vorderingen bij uw leerlingen gevolgd? *Meerdere antwoorden mogelijk*

a) Taal:

- Gegevens uit ons leerlingvolgsysteem (bijv. Cito, IEP, JIJ-toetsen, DIA-toetsen, VAS-toetsen, ICE-toetsen)
- Leerlingresultaten op proefwerken en andere toetsen
- Zelfevaluatie/formatieve evaluatie door leerlingen
- Observatie-instrumenten
- Gesprekken met docenten
- Audits
- NCO-rapportage en/of NCO-leergroeirapportage
- Leesmonitor
- Resultaten van de doorstroomtoets
- Resultaten van eindexamens
- Anders, namelijk ...[verplicht]

b) Rekenen-wiskunde

- Gegevens uit ons leerlingvolgsysteem (bijv. Cito, IEP, JIJ-toetsen, DIA-toetsen, VAS-toetsen, BOOM-toetsen)
- Leerlingresultaten op proefwerken en andere toetsen
- Zelfevaluatie/formatieve evaluatie door leerlingen
- Observatie-instrumenten
- Gesprekken met docenten
- Bareka-rekentoetsen
- NCO-rapportage en/of NCO-leergroeirapportage
- Resultaten van de doorstroomtoets
- Resultaten van eindexamens
- Resultaten van de rekentoets
- Anders, namelijk ...[verplicht]

c) Burgerschapsvorming:

- Quickscan burgerschap van het expertisepunt burgerschap
- Observaties van docenten bij leerlingen
- Leerlingenquêtes
- Gesprekken met leerlingen (en/of ouders)
- Gesprekken met docenten
- Burgerschap Meten van Rovict
- Werken met Kwaliteit (WMK)-vragenlijst
- Anders, namelijk ...[verplicht]

d) Digitale geletterdheid:

- Observaties van docenten bij leerlingen
- Leerlingenquêtes
- Gesprekken met leerlingen (en/of ouders)
- Gesprekken met docenten
- MYRA van Kennisnet
- Internet Skills Scale (ISS) van de Universiteit Twente
- Anders, namelijk ...[verplicht]

23. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen over de opbrengsten van de subsidieregeling?

	Helemaal mee oneens	Mee oneens	Niet mee oneens, niet mee eens	Mee eens	Helemaal mee eens
De opbrengsten van de subsidieregeling op onze school sluiten aan bij onze verwachtingen aan de start van de regeling					
Wij zijn tevreden over de opbrengsten van de subsidieregeling op onze school					

Wij hebben op school het maximale resultaat uit de subsidieregeling gehaald					
Zonder de subsidieregeling was het ons niet gelukt om dezelfde resultaten bij onze leerlingen te behalen					

24. Welk effect heeft de subsidieregeling gehad op onderstaande aspecten binnen uw school?

	Zeer negatief effect, negatief effect, geen effect, positief effect, zeer positief effect, weet ik niet
Expertise t.a.v. het leergebied taal [indien 'taal' bij vraag 2]	
Expertise t.a.v. het leergebied rekenen-wiskunde [indien 'rekenen-wiskunde' bij vraag 2]	
Expertise t.a.v. het leergebied burgerschap [indien 'burgerschap' bij vraag 2]	
Expertise t.a.v. het leergebied digitale geletterdheid [indien 'digitale geletterdheid' bij vraag 2]	
Onderzoekende cultuur/kritisch vermogen	
Bewustwording/urgentiegevoel m.b.t. basisvaardigheden	
Collectieve self-efficacy ('wij maken het verschil')	
Werkdruk	
Werkplezier	
Onderlinge afstemming/samenwerking (teamcohesie)	
Evidence-informed werken	
Professionaliteit van het team	
Specialismen/functiedifferentiatie binnen het team	

25. Hoe geeft uw school vorm aan duurzame borging van de activiteiten na afloop van de subsidieperiode?

Meerdere antwoorden mogelijk

- (Een deel van) de activiteiten/interventies worden (aangepast) onderdeel van onze reguliere manier van werken
- We zorgen ervoor dat medewerkers geschoold zijn om de opgedane kennis te behouden
- We nemen de activiteiten structureel op in de begroting
- We zetten de activiteiten voort door middel van andere subsidieregelingen
- Anders, namelijk ...
- Op onze school wordt niet gewerkt aan duurzame borging, maar we zijn dit wel van plan [exclusief]
- Op onze school wordt niet gewerkt aan duurzame borging. We zijn dit ook niet van plan [exclusief]

TOT SLOT

26. Heeft u naar aanleiding van deze vragenlijst nog opmerkingen?

- Open antwoord [niet verplicht]

Hiermee bent u aan het eind gekomen van de vragenlijst. Hartelijk dank voor uw deelname! De resultaten van dit onderzoek worden dit najaar gepubliceerd via www.rijksoverheid.nl en zijn onderdeel van de halfjaarlijkse rapportage aan de Tweede Kamer over het Masterplan.

Bijlage B Aanvullende tabellen bij H4

Tabel B.1 Verdeling van de middelen voor taal per kostenpost, po

Po - Taal (n=1.165)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	1%	11%	15%	14%	11%	14%	9%	7%	10%	3%	5%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	11%	13%	22%	16%	12%	9%	5%	4%	5%	2%	1%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	6%	15%	18%	15%	14%	9%	6%	4%	6%	3%	4%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	2%	35%	30%	16%	9%	3%	2%	2%	1%	0%	1%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	7%	42%	27%	13%	5%	3%	1%	1%	1%	0%	1%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	2%	35%	28%	16%	7%	4%	3%	1%	1%	1%	1%
Meer/andere ICT-middelen	9%	64%	21%	5%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Anders	2%	51%	22%	12%	5%	2%	2%	1%	1%	1%	0%

Tabel B.2 Verdeling van de middelen voor rekenen-wiskunde per kostenpost, po

Po - Rekenen/wiskunde (n=1.086)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	2%	10%	15%	13%	15%	13%	13%	7%	8%	3%	1%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	15%	10%	21%	16%	14%	7%	5%	6%	4%	0%	1%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	8%	13%	21%	18%	14%	8%	5%	4%	5%	2%	1%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	2%	23%	30%	13%	14%	7%	4%	3%	4%	0%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	44%	23%	14%	7%	5%	4%	1%	0%	1%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	2%	30%	32%	15%	10%	5%	2%	2%	2%	0%	0%
Meer/andere ICT-middelen	6%	59%	24%	7%	3%	0%	0%	0%	1%	0%	0%
Anders	4%	49%	21%	14%	8%	0%	2%	1%	1%	0%	0%

Tabel B.3 Verdeling van de middelen voor burgerschapsvorming per kostenpost, po

Po - Burgerschapsvorming (n=488)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	8%	11%	16%	10%	8%	13%	8%	6%	11%	6%	2%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	22%	15%	17%	11%	7%	7%	0%	7%	7%	7%	2%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	17%	17%	8%	11%	3%	13%	3%	10%	6%	3%	8%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	5%	13%	20%	14%	11%	18%	6%	2%	4%	3%	3%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	11%	21%	17%	15%	8%	15%	2%	3%	4%	2%	1%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	6%	22%	20%	14%	9%	12%	5%	2%	4%	4%	3%
Meer/andere ICT-middelen	16%	47%	16%	7%	2%	0%	0%	2%	0%	5%	5%
Anders	4%	23%	23%	10%	8%	15%	0%	6%	6%	2%	2%

Tabel B.4 Verdeling van de middelen voor digitale geletterdheid per kostenpost, po

Po - Digitale geletterdheid (n=258)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	4%	10%	7%	14%	12%	20%	9%	9%	7%	7%	0%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	16%	16%	25%	6%	9%	9%	3%	0%	3%	9%	3%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	22%	6%	6%	11%	6%	11%	0%	6%	17%	6%	11%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	6%	19%	26%	15%	7%	11%	4%	1%	4%	3%	4%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	13%	36%	11%	7%	12%	12%	3%	3%	1%	1%	3%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	9%	24%	18%	12%	5%	17%	4%	2%	6%	1%	2%
Meer/andere ICT-middelen	9%	19%	14%	16%	9%	11%	3%	5%	8%	4%	2%
Anders	5%	21%	32%	16%	5%	0%	0%	11%	11%	0%	0%

Tabel B.5 Verdeling van de middelen voor taal per kostenpost, vo

Vo - Taal (n=332)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	1%	6%	14%	13%	20%	13%	6%	7%	13%	4%	3%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	8%	34%	22%	16%	12%	6%	0%	0%	0%	0%	2%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	6%	15%	21%	22%	12%	10%	7%	2%	2%	2%	2%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	1%	41%	30%	15%	6%	3%	2%	0%	1%	0%	1%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	3%	63%	22%	8%	2%	1%	0%	0%	0%	1%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	1%	40%	27%	18%	8%	4%	1%	0%	1%	0%	0%
Meer/andere ICT-middelen	6%	61%	26%	6%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Anders	2%	47%	27%	14%	5%	1%	3%	1%	0%	0%	0%

Tabel B.6 Verdeling van de middelen voor rekenen-wiskunde per kostenpost, vo

Vo - Rekenen/wiskunde (n=313)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	2%	5%	9%	17%	16%	14%	7%	10%	12%	7%	2%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	6%	17%	31%	17%	12%	10%	6%	2%	0%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	8%	13%	21%	18%	13%	9%	7%	3%	4%	4%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	4%	33%	28%	19%	7%	3%	3%	2%	0%	0%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	54%	23%	13%	5%	2%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	3%	39%	26%	19%	5%	3%	2%	1%	2%	0%	0%
Meer/andere ICT-middelen	10%	50%	22%	14%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Anders	2%	42%	31%	18%	5%	0%	2%	0%	2%	0%	0%

Tabel B.7 Verdeling van de middelen voor burgerschapsvorming per kostenpost, vo

Vo - Burgerschapsvorming (n=276)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	0%	6%	12%	15%	14%	8%	14%	8%	12%	7%	4%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	21%	32%	14%	21%	4%	4%	0%	0%	4%	0%	0%

Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	12%	36%	24%	14%	6%	2%	0%	0%	4%	2%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	2%	24%	27%	20%	9%	8%	4%	2%	2%	1%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	4%	25%	29%	16%	13%	7%	1%	4%	1%	1%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	1%	41%	26%	18%	5%	6%	1%	1%	2%	0%	1%
Meer/andere ICT-middelen	7%	58%	21%	5%	4%	2%	0%	4%	0%	0%	0%
Anders	0%	41%	22%	10%	14%	3%	5%	2%	2%	0%	0%

Tabel B.8 Verdeling van de middelen voor digitale geletterdheid per kostenpost, vo

Vo - Digitale geletterdheid (n=227)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	2%	9%	17%	14%	13%	10%	5%	9%	12%	5%	3%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	5%	32%	42%	5%	0%	5%	0%	0%	5%	5%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	12%	24%	10%	16%	12%	4%	4%	6%	6%	4%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	3%	27%	32%	12%	9%	12%	1%	3%	1%	0%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	2%	39%	23%	12%	12%	2%	4%	1%	2%	0%	1%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	4%	42%	19%	15%	5%	7%	3%	1%	4%	1%	0%
Meer/andere ICT-middelen	5%	36%	20%	11%	12%	9%	3%	2%	1%	0%	0%
Anders	0%	53%	22%	8%	6%	3%	8%	0%	0%	0%	0%

Tabel B.9 Verdeling van de middelen voor taal per kostenpost, go

Go - Taal (n=123)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	2%	12%	20%	7%	9%	14%	9%	6%	9%	6%	5%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	20%	10%	10%	30%	10%	10%	0%	0%	10%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	10%	10%	23%	3%	10%	16%	6%	6%	10%	3%	3%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	3%	21%	35%	22%	9%	3%	2%	3%	3%	0%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	2%	34%	36%	20%	4%	2%	2%	0%	0%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	1%	26%	22%	17%	11%	9%	4%	4%	3%	0%	2%
Meer/andere ICT-middelen	0%	63%	7%	17%	7%	3%	3%	0%	0%	0%	0%
Anders	0%	50%	28%	6%	6%	0%	0%	0%	6%	0%	6%

Tabel B.10 Verdeling van de middelen voor rekenen-wiskunde per kostenpost, go

Go - Rekenen/wiskunde (n=85)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	5%	11%	16%	7%	11%	9%	14%	7%	14%	5%	2%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	0%	25%	25%	0%	0%	50%	0%	0%	0%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	18%	0%	36%	18%	9%	9%	9%	0%	0%	0%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	4%	16%	26%	16%	15%	3%	7%	4%	4%	1%	1%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	44%	23%	14%	7%	5%	4%	1%	0%	1%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	3%	15%	28%	15%	16%	4%	7%	4%	3%	3%	1%
Meer/andere ICT-middelen	5%	45%	30%	15%	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Anders	0%	44%	11%	22%	11%	0%	0%	0%	11%	0%	0%
--------	----	-----	-----	-----	-----	----	----	----	-----	----	----

Tabel B.11 Verdeling van de middelen voor burgerschapsvorming per kostenpost, go

Go - Burgerschapsvorming (n=49)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	0%	13%	19%	6%	13%	19%	6%	0%	6%	13%	6%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	25%	25%	25%	0%	25%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	25%	0%	0%	0%	0%	25%	50%	0%	0%	0%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	6%	19%	19%	25%	3%	13%	0%	6%	6%	3%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	5%	45%	15%	5%	10%	5%	5%	0%	10%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	0%	24%	17%	17%	14%	7%	3%	3%	3%	7%	3%
Meer/andere ICT-middelen	9%	36%	18%	36%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Anders	0%	0%	25%	25%	0%	0%	0%	50%	0%	0%	0%

Tabel B.12 Verdeling van de middelen voor digitale geletterdheid per kostenpost, go

Go - Digitale geletterdheid (n=31)	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	51-60%	61-70%	71-80%	81-90%	91-100%
Extra inzet huidig personeel	7%	33%	0%	20%	27%	7%	0%	0%	7%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van binnen bestuur	0%	50%	50%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Inzet nieuw personeel van buiten bestuur	17%	17%	0%	17%	0%	33%	0%	17%	0%	0%	0%
Deskundigheidsbevordering schoolteam	5%	29%	29%	10%	19%	5%	0%	0%	5%	0%	0%
Advies/ondersteuning externe deskundigen	0%	22%	33%	0%	22%	11%	0%	0%	11%	0%	0%
Aanschaf (extra) lesmateriaal	6%	25%	44%	6%	13%	0%	0%	6%	0%	0%	0%
Meer/andere ICT-middelen	0%	6%	17%	17%	33%	6%	11%	0%	0%	11%	0%
Anders	0%	50%	50%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Tabel B.13 Mate waarin alle subsidiegelden besteed zijn

	Po (n=1.245)	Vo (n=335)	Go (n=133)
Ja	85%	73%	79%
Nee	15%	27%	21%

Tabel B.14 Aandeel van de totale subsidiegelden dat niet besteed is

	Po (n=182)	Vo (n=90)	Go (n=28)
1-10%	32%	22%	18%
11-20%	18%	17%	11%
21-30%	13%	11%	21%
31-40%	3%	9%	14%
41-50%	3%	12%	0%
51-60%	2%	3%	0%
61-70%	0%	1%	0%
71-80%	2%	1%	0%
81-90%	6%	0%	4%
91-100%	1%	2%	0%
Weet ik niet	20%	21%	32%



“De wetenschap dat het goed is.”

SEO Economisch Onderzoek doet onafhankelijk toegepast onderzoek in opdracht van overheid en bedrijfsleven. Ons onderzoek helpt onze opdrachtgevers bij het nemen van beslissingen. SEO Economisch Onderzoek is gelieerd aan de Universiteit van Amsterdam. Dat geeft ons zicht op de nieuwste wetenschappelijke methoden. We hebben geen winstoogmerk en investeren continu in het intellectueel kapitaal van de medewerkers via promotietrajecten, het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, kennisnetwerken en congresbezoek.

SEO-rapport 2025-192
ISBN 978-90-5220-614-1

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.

Copyright © 2025 SEO Amsterdam.

Alle rechten voorbehouden. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen, onderzoeken en collegesyllabi, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld. Gegevens uit dit rapport mogen niet voor commerciële doeleinden gebruikt worden zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s). Toestemming kan worden verkregen via secretariaat@seo.nl.

Roetersstraat 29
1018 WB, Amsterdam

+31 20 399 1255
secretariaat@seo.nl
www.seo.nl